

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΝΑ' | ΤΕΥΧ. Α' | ΑΘΗΝΑΙ, Ι. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14, Τ. 140-ΤΗΛ. 718-308 | 1/15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1977 | ΑΡΙΘ. 7-8

ΕΟΡΤΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ*

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. { Πρωτ. 1248
Διεκπ. 502

Ἀθήνησι τῆ 5-4-1977

Παναγιώτατε καὶ Θειώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικῆ Πατριάρχᾳ, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ συλλειτουργῆ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, Κύριε Δημήτριε, τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Πάλιν ἡμῖν ὁ τῆς ἐορτῆς τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπέστη καιρὸς. Διὸ καὶ φαιδρῶς αὐτὴν πανηγυρίζοντες ἐπικοινωνοῦμεν μεθ' Ὑμῶν χρεωστικῶς, ἵνα μετ' ἀγάπης πολλῆς ἐν τῷ Ἀναστάντι ἀδελφοποιηθῆτε Ὑμᾶς περι-

* Ὅμοια Γράμματα ἀπεστάλησαν καὶ πρὸς πάντας τοὺς λοιποὺς Ὀρθοδόξους Πατριάρχας καὶ τοὺς Ἀρχιερεῖς τῶν Ὀρθοδόξων Ἀutoκεφάλων Ἐκκλησιῶν.

πυξόμεθα τὸν ἠδύμολπον προσφθεγγόμενοι Ὑμῖν καὶ κοσμοχαρμόσμων ὕμνον:

Χριστὸς ἀνέστη.

Παρακαλοῦμεν τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Πρωθιεραρχίαν, ὅπως ἀποδεξάμενος τὸν παρ' ἡμῶν ἀσπασμὸν ἀγάπης, εἰρήνης, κοινωνίας καὶ θερμῆς ὑπὲρ συμπάσης τῆς καθ' Ὑμᾶς ἀγιωτάτης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας προσερχῆς, ἀντιβραβεύσητε ἡμῖν τὴν ἐκ τῶν Ὑμετέρων ὑπὲρ τε τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ τῆς καθ' ἡμᾶς ἁγίας Ἐκκλησίας εὐπροσδέκτων εὐχῶν καὶ παρακλήσεων ἀσφάλειαν καὶ εὐδρομίαν.

Ἐπὶ δὲ τούτοις, ἐπικαλούμενοι ἐπὶ τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν ἡμῖν Παναγιότητα τὸν διὰ τῆς κραταιᾶς δυνάμεως τοῦ Ἀναστάντος ἐπιστηριγμὸν καὶ πόθῳ κατασπαζόμενοι μετὰ πολλῆς ἐν Αὐτῷ ἀγάπης, διατελοῦμεν

Ἀγαπητὸς καὶ ὀλοπρόθυμος ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† Ὁ Ἀθηνῶν Σεραφεῖμ, Πρόεδρος

ΠΑΣΧΑΛΙΟΣ ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

† Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Σ Ε Ρ Α Φ Ε Ι Μ

Πρὸς

Τὸ Χριστεπώνυμον πλήρωμα τῆς

Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν

Τέκνα Ἡμῶν ἐν Κυρίῳ Ἀναστάντι
ἀγαπητὰ καὶ περιπόθητα,

«Αὕτη ἡ κλητὴ καὶ ἅγια ἡμέρα,
ἡ μία τῶν Σαββάτων, ἡ βασιλὶς καὶ κυρία,
ἐορτῶν ἐορτῆ, καὶ πανήγυρις ἔστι πανηγύρεων...»

Ὅντως ἐκλεκτὴ ἐν μέσῳ τῶν ἑορτῶν
καὶ Πανηγύρεων τοῦ Χριστιανικοῦ βίου εἶ-
ναι ἡ ἡμέρα αὕτη, ἡ ἀνεπανάληπτος ἐόρτιος
ἡμέρα, ἡ μόνη πασῶν τῶν ἁγίων ἡμερῶν ἀ-
γιωτέρα.

Πάσχα τὸ μέγα καὶ ἱερόν, Πάσχα τὸ
τερπνὸν καὶ πανσεβάσμιον, τὸ ἀσύλληπτον
θαῦμα τῶν θαυμάτων εἶναι τὸ σωστικὸν με-
ταίχιμον μεταξὺ ὕλης καὶ πνεύματος, σκότους
καὶ φωτός, πίστεως εἰς τὴν ἀνωτέραν ἀξίαν
τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως καὶ ἀρνήσεως ταύ-
της ἐκ τῆς μακρᾶν τοῦ Θεοῦ πορείας ἐν ἀ-
πελπισίᾳ καὶ ἀγωνίᾳ.

«Πάσχα τῶν Πιστῶν· Πάσχα τὸ πύ-
λας ἡμῖν τοῦ Παραδείσου ἀνοῖξαν· Πάσχα
Χριστὸς Ὁ Λυτρωτής», εἶναι ἡ παρήγορος
διάβασις ἐκ τῆς ἐγκοσμίου λύπης εἰς τὴν χα-
ρὰν τῆς αἰωνιότητος.

Τέκνα Ἡμῶν ἐν Χριστῷ τῷ Ζωοδότῃ,

Πάντα τὰ ἀνθρώπινα μέσα ἐδοκιμά-
σθησαν μέχρι σήμερον. Ὁ λεγόμενος πολι-
τισμὸς μὲ τὴν σωρείαν τῶν ἀνακαλύψεων

καὶ τῶν ἐφευρέσεων καὶ τῶν ἀσυλλήπτου
ἐκτάσεως ἐπιστημονικῶν ἐπιτευγμάτων καὶ
τὸ μέχρι πλανητῶν ταξίδιον, ὄχι μόνον δὲν
κατώρθωσε νὰ βελτιώσῃ τὴν ἀνθρωπίνην
ζωὴν, ἀλλὰ καὶ ἀπειλεῖ νὰ ἐξαφανίσῃ τὸν
ἄνθρωπον, ἂν ἀρρωστημένοι ἐγκέφαλοι ἡγε-
τῶν τοῦ κόσμου κατακυλίσουν κατὰ ἐν ἀ-
κόμη βῆμα πρὸς τὸν κρημνὸ τῶν ἐγώιστι-
κῶν ποταπῶν συμφερόντων.

Χάριν προσωρινῆς ὠφελείας καὶ παρ-
οδικῶν ἀπολαύσεων, αἱ ἀξίαι παραγνωρί-
ζονται μέχρις ἐξαφανίσεως. Τὸ άτομον ἐκ-
τρέπεται πολλάκις ἐκ τῆς εὐθείας καὶ ἐκ τοῦ-
του ἀπειλεῖται ἡ οἰκογένεια ἀπὸ τὴν διάλυ-
σιν, ἡ δὲ ἐννοια τῆς Πατρίδος, ὡς διασφαλι-
στικῆς βάσεως κοινῶν ἰδανικῶν καὶ ὁραμα-
τισμῶν, διέρχεται κίνδυνον θρυμματισμοῦ διὰ
ὑποβολιμαίων ψιθυρισμῶν καὶ καταστρεπτι-
κῶν κηρυγμάτων εἰς τὰς ψυχὰς τῆς πάντοτε
ἀγνῆς καὶ ἐνθουσιώδους νεολαίας.

Ἡ ἀνάστασις, λοιπόν, τῶν ψυχῶν ἐκ
τοῦ τάφου τῶν ὑλιστικῶν ἀντιλήψεων ἀπο-
μένει μόνη ἐλπίς πρὸς ἀναγέννησιν εἰς ζωὴν
πίστεως καὶ πνεύματος.

Ὅθεν, ἐν ἀμφιβολίαις καὶ θλίψεσι πο-
ρευόμενοι ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν, ὡς οἱ ἐκ
τῶν 70 Ἀποστόλων Λουκᾶς καὶ Κλεόπας
πρὸς Ἐμμαούς, ἀπὸ τῆς σημερινῆς Πασχα-
λίου ἐορτῆς, ἃς ἔχουμεν τὸν Ἀναστάντα Ἰη-
σοῦν συμπορευόμενον μεθ' ἡμῶν καὶ ἀφυπνί-
ζοντα ἡμᾶς ἐκ τοῦ πνευματικοῦ ληθάργου μὲ
τὴν λαλίαν του: «ὦ ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῆ
καρδίᾳ τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἐλάλησαν
οἱ προφῆται, οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Χρι-
στὸν, καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ;»

Πράγματι, ἀγαπητὰ μου τέκνα, τὸ μυ-
στικὸν κήρυγμα ποὺ διαχέει εἰς τοὺς αἰθέρας
τὸ θαῦμα τῶν θαυμάτων, ἡ Τοῦ Χριστοῦ,
δηλαδή, Ἀνάστασις, μᾶς ἀποκαλύπτει, κατὰ
τρόπον ἀδιαφιλονίκητον, ποὺ μόνον ὁ παρα-
λογισμὸς ἀρνεῖται, ὅτι ἡ ἐν Χριστῷ ἀλήθεια
καὶ ζωὴ χαράσσει τὴν ὀρθὴν καὶ ἀσφαλῆ πο-

Η ΝΙΚΗ

«Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν,
ἐυπρέπειαν ἐνεδύσατο»!
(Ψαλμ. 92,1).

1. Εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον ὑμνήσαμεν τὰ Νικητήρια ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ ἐπετείῳ τῆς 25 Μαρτίου. Σήμερον στρέφομεν τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν μας εἰς τὰ Νικητήρια τοῦ Βασιλέως τῶν βασιλευόντων καὶ Κυρίου τῶν κυριευόντων, τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὑμνοῦμεν καὶ δοξάζομεν τὸν καταλυτὴν τοῦ θανάτου, τοῦ πνευματικοῦ θανάτου καὶ τὸν χορηγὸν τῆς Ζωῆς, τῆς αἰωνίου Ζωῆς! Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν καὶ διεσκορπίσθησαν ἅπαντες ἅμα τῇ συλλήψει καὶ τῷ σταυρικῷ θανάτῳ τοῦ Διδασκάλου των! Ἄρα γε κατέφυγεν ἕκαστος μαθητῆς ἔντρομος εἰς τὰ ἴδια, ἵνα ἀποφύγῃ τὴν σύλληψιν καὶ κατακριθῆ ὡς συνεργὸς τοῦ καταδικασθέντος Διδασκάλου; Ἡ μήπως ἕκαστος τῶν μαθητῶν ἐπεζήτησε τὴν μόνωσιν, ἵνα κλαύσῃ καὶ θρηνήσῃ διὰ τὸν ἄδικον θάνατον τοῦ ἀθώου θύματος τῶν ἀδικοπραγούντων καιηγόρων τοῦ Ἰη-

σοῦ; Ἀσφαλῶς ἀπορία καὶ κατάθλιψις συνεῖχε τοὺς μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ. Ἠπόρουν πῶς ὁ θεῖος Διδάσκαλος ἐγένετο λεία πονηρῶν καὶ μοχθηρῶν ἀνθρώπων καὶ θῦμα ἀφαντάστου εἰς σύλληψιν κακουργήματος;! Ἠπόρουν πῶς ὁ Θεὸς-Πατὴρ ἄφησεν ἀνυπεράσπιστον τὸν Υἱὸν Του καὶ πῶς ὁ Πανάγιος ἐπέτρεψε τὸν κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν Ἅγιον Ἰησοῦν νὰ καταστῆ ἀντικείμενον ἐμπυσμῶν, ὕβρεων, παντοειδῶν ταπεινώσεων καὶ κακώσεων ὑπὸ ἀνθρώπων ἀκαθάρτων καὶ ἁμαρτωλῶν;! Διηπόρουν πῶς θριαμβεύει δημοσίᾳ ἡ κακία καὶ πῶς ὁ Ἀνώτατος Κριτῆς ἀνέχεται τὸ κακόν, τὴν ἀδικίαν καὶ ἀπανθρωπίαν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ σιωπᾷ;! Διηπόρουν πῶς ὁ Θεὸς ὁ πανάγαθος, ἀλλὰ καὶ παντοδύναμος ἐπιτρέπει νὰ πάσχη, νὰ χλευάζεται καὶ νὰ διασύρεται ἡ προσωποποιήσις τῆς Ἀθωότητος, ὁ ἀγαθός, ὁ ἐλεήμων, ὁ φιλεύσπλαγγνος, ὁ γλυκύτατος Ἰησοῦς, ὁ εὐεργέτης πάντων, ὁ Δίκαιος;!

2. Βεβαίως οἱ ἔντρομοι μαθηταὶ ἔθετον εἰς ἑαυτοὺς τῶν ἀποριῶν των τὰ ἐρωτή-

ρειαν πρὸς τὸν ἀληθῆ προορισμὸν μας, ὥστε δικκίως μετὰ τοῦ Ἱεροῦ ὑμνωδοῦ νὰ ψάλλωμεν:

«Ἄρον κύκλω τοὺς ὀφθαλμούς σου Σιών
καὶ ἴδε
ἰδοὺ γὰρ ἤκασί σοι θεοφεγγεῖς, ὡς φωστῆρες,
ἐκ δυσμῶν καὶ βορρᾶ καὶ θαλάσσης καὶ ἑώας
τὰ τέκνα σου,
ἐν σοὶ εὐλογοῦντα Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας».

Οὗτος ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ὁ τὸν Ἄδην σκυλεύσας καὶ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους ἀναστήσας, τῇ Ἀναστάσει Αὐτοῦ, καταξιοῖ πάντας πάσης πνευματικῆς χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης.

Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ, λαμπρυνθῶμεν τῇ πανηγύρει καὶ ἀλλήλους περιπτυξώμεθα ἐν

τῇ ἀγάπῃ Ἐκείνου καὶ πλήρεις ἀγαθῶν ἐλπίδων ἐπ' Αὐτόν, ἐν ἀγαλλιάσει βοήσωμεν:

«Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν
ἐθανάτω θάνατον πατήσας
καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι
ζωὴν χαρισάμενος».

Ἐνθερμος πάντων ὑμῶν Εὐχέτης
πρὸς τὸν τοῦ θανάτου Νικητὴν καὶ Ζωοδότῃν
Χριστὸν

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ματα ταῦτα. Ἄλλὰ τῶν ἀποριῶν τῶν τὰ ἐρωτήματα δὲν πρέπει νὰ νομίσωμεν ὅτι ἦσαν ἀμφιβολίας καὶ ὀλιγοπιστίας ἀπότοκα. Ἦσαν εὐλόγα ἐρωτήματα τῆς ἀσθενοῦς ἀνθρωπίνης τῶν φύσεως, μὴ δυναμένης νὰ διερμηνεύσῃ τὰ μέλλοντα ν' ἀποκαλυφθῶσιν εὐθὺς ὕστερον μεγάλα τῆς Θείας Ἀποκαλύψεως Μυστήρια. Δὲν ἐβράδυνε δὲ ν' ἀποκαλυφθῇ πρὸ τῶν περιδεῶν ὀμμάτων τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ τὸ μέγα γεγονός τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Διδασκάλου τῶν. Μετὰ τριήμερον διαδίδεται ὡς ἀστραπή τὸ ἐξαίσιον ἄκουσμα τῆς Ἀναστάσεως! Ὁ Ἐσταυρωμένος ἠγέρθη ἐκ τῶν νεκρῶν! Μὲ κάποιον δισταγμὸν ἤκουσαν τὴν χαρμόσυνον εἶδησιν οἱ Ἀπόστολοι. Ἄλλ' οἱ δισταγμοὶ τῶν διελύθησαν παρευθὺς, μόλις ἀντίκρυσαν καὶ εἶδον ἰδίους ὄμμασι τὸν Διδάσκαλόν τῶν! Καὶ αὐτὸς ὁ περισσότερον διστακτικὸς ἀπόστολος Θωμᾶς, ἰδὼν τὸν Κύριον, ἐλέγχοντα μάλιστα αὐτὸν διὰ τὴν ἀπιστίαν του καὶ παραγγέλλοντα αὐτόν, ὅπως ἐλέγξῃ καὶ ψηλαφήσῃ διὰ τῶν χειρῶν τὰ τραύματα ἐκ τῶν ἡλῶν τῶν ἀγίων χειρῶν καὶ ποδῶν Του, ἀνεφώνησε περιχαρῆς, ἀλλὰ καὶ ἐν ταπεινώσει «Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου» (Ἰωάν. 20,28)!

*

3. Τὰ ἔνδοξα Νικητήρια ἐορτάζομεν οἱ Ὁρθόδοξοι Ἕλληνες σήμερον! Τὰ διὰ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ παναγάθου καὶ παντοδυναμοῦ Θεοῦ Νικητήρια! Παράδοξον τὸ θαῦμα καὶ ἀκατάληπτον εἰς τὴν ἀσθενῆ τοῦ ἀνθρώπου διάνοιαν. Ἀσύλληπτον τὸ Μυστήριον! Καὶ ὅμως γεγονός μέγα, θαυμαστὸν καὶ ἔνδοξον καὶ βεβαιότης πέραν πάσης ἀμφισβητήσεως. Ἱστορία, πρόσωπα, χρόνος καὶ χῶρος κραυγάζουν τὴν φαεινὴν Ἀλήθειαν τοῦ γεγονότος. Οἱ ἄπιστοι ἐλέγχονται, οἱ ὀλιγόπιστοι ταλαντεύονται, ἀλλ' οἱ πιστοὶ εὐφραίνονται ἐπὶ τῷ θείῳ γεγονότι τῆς Ἀναστάσεως. Ἀνθρωπίνως ἀδιανόητον, ὅτι ἐκ τοῦ θανάτου ἀναδύεται ἡ Ζωή! Ὁ Ἐσταυρωμένος ἐνίκησε τὸν θάνατον καὶ ἀπέδειξε τὴν λαμπροτέραν Νικητὴν τοῦ ἀνθρώπου, ἀνισταμένου μετὰ τοῦ Λυτρωτοῦ εἰς Ζωὴν αἰώνιον καὶ ἀθάνατον!

Ἐκ τούτου καὶ ὁ θεῖος ἀπόστολος Παῦλος διαλαλεῖ, λέγων: «Διὰ τοῦτο ὡσπερ δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθεν, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διήλθε, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον... οὕτως καὶ τὸ χάρισμα· εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῶ μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσεν» (Ρωμ. 5,12 ἐ.). Ἀφοῦ δὲ ἀνήρρεσεν ὁ θεόπνευστος ἀπόστολος τὰς αἰτιώσεις τῶν ἀπιστούντων ἢ καὶ ὀλιγοπιστούντων, ὅτι ὁ Χριστὸς ἠγέρθη ἐκ τῶν νεκρῶν, ἐν τῇ ἐπιστολῇ του Α' πρὸς Κορινθίου κεφ. 15,12 ἐ., ἐν ἀγαλλιάσει ἀναφωνεῖ, διακηρύττων: «Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νίκος. Ποῦ σου, θάνατε, τὸ νίκος; Ποῦ σου, Ἄδη, τὸ κέντρον; Τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἢ ἁμαρτία, ἢ δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος· τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νίκος διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ»! (Α' Κορ. 15,54-57).

4. Πασιφανῆς καὶ ἐπιφανῆς λοιπὸν ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου! Ἀγλαοφεγγῆς καὶ ἀγλαόκαρπος καὶ διάγγελος Ἑορτὴ Ἑορτῶν καὶ Πανηγυρις Πανηγύρεων ἢ τὰ Νικητήρια τοῖς ἀνθρώποις κομίζουσα Ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος καὶ Λυτρωτοῦ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν!

Οἱ μάταιοι ματαίως ἐπρόδωσαν, ἐδίωξαν, ἐβασάνισαν, ἐσταύρωσαν καὶ ἐνεταφίασαν τὸν Ἀθῶν, τὸν ἀναμάρτητον, τὸν Δίκαιον, τὸν Πανάγαθον! Τὰ πάντα ἡ θεία δικαιοσύνη ἐπέτρεψε νὰ γίνουιν, ἵνα καὶ ὁ θρίαμβος καταστῇ λαμπρότερος εἰς τὰ ὄμματα τῶν ἀνθρώπων καὶ ἡ Ἀγάπη τοῦ τρισυποστάτου Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν κόσμον προβληθῇ ἐν πάσῃ τῇ μεγαλοπρεπεῖ ἐκφάνσει τῆς τοῦ Θεοῦ Οὐσίας, Ἦς ὁ κατ' ἀνθρώπον χαρακτηρισμὸς δίδεται ὑπὸ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου διὰ τῶν τριῶν λέξεων: «Ὁ Θεὸς Ἀγάπη ἐστίν» (Α' Ἰωάν. 4,8.16)! Ἐθρίαμβευσεν ἢ ἀθώωτης, ἢ ἀγιότης, ἢ Ἀγάπη! Ἐθρίαμβευσεν ἢ δικαιοσύνη, ἢ ἀλήθεια, ἢ ζωή! Ἐθρίαμβευσεν ἢ αὐ-

τοθυσία, ἡ ταπεινῶσις, ἡ ὑπομονή! Τὰ πάντα διὰ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου προμηνύουν τὴν αἰώνιον Ἀλήθειαν τῆς Νίκης τῆς ἀρετῆς κατὰ τῆς κακίας· τῆς ὑπομονῆς, κατὰ τῆς μοχθηρίας· τῆς ἀνοχῆς, κατὰ τῆς συκοφαντίας· τῆς ἀνεξικακίας, κατὰ τῆς διαβολῆς· τῆς ἀθωότητος, κατὰ τῆς ἐχθρότητος· τῆς Ἀληθείας, κατὰ τοῦ ψεύδους! Ματαίως ἡ κακία ἀκονίζει τὸν πέλεκυν, ἀπειλοῦσα εἴτε ἓνα, εἴτε πλείονας ἀνθρώπους· εἴτε ἐν ἔθνος, εἴτε ἔθνη πολλά· εἴτε λαόν, εἴτε λαούς· εἴτε φυλὴν, εἴτε φυλάς· εἴτε Θρησκείαν, εἴτε πάσας τὰς Θρησκείας! Ἡ κακία τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων ὑπερεπλεόνασεν! Ὁ γείτων στρέφεται μετὰ μανίας κατὰ τοῦ γείτονος. Ἡ ἔνδοξος Ἑλλάς δέχεται ἀπειλὰς ἕξωθεν!

*

5. Ἐπὶ τῇ Ἀναστάσει τοῦ Κυρίου, στρέψωμεν τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν εἰς τὸ θεοφόρον Μήνυμα, τὸ διαγγέλλον τὰ Νικητήρια! Ἡ Νίκη εἶναι ἀλληλενδέτως ἠνωμένη μετὰ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Ἐλευθερίας. Καὶ πιστεύομεν ὅτι τὸ δίκαιον εἶναι ἀπολύτως καὶ πλήρως μεθ' ἡμῶν. Καὶ θέλομεν ἄνευ οὐδενὸς δισταγμοῦ νὰ διαφυλάξωμεν τὴν Ἐλευθερίαν μας, ἔτοιμοι διὰ πᾶσαν θυσίαν! Ἡ Ὁρθόδοξος ἡμῶν Πίστις, ἔστω ὁ ἀειφεγγῆς φάρος τῆς πορείας μας εἰς ὅλα τὰ ἐθνικά μας προβλήματα. Ἡνωμένοι, ἐν μιᾷ ψυχῇ καὶ καρδίᾳ, ἀντικρύσωμεν μὲ ἥρωισμόν καὶ αὐτοθυσίαν πᾶσαν ἐπιβουλήν ἕξωθεν. Καὶ ἄς εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι αἱ οἰαιδῆποτε θυσίαι μεταβάλλονται ἀσφαλῶς εἰς περίλαμπρον θρόνον δόξης. Αἱ ἀριστεῖαι καὶ τὰ μεγαλουργήματα εἶναι ἔργα ὀλίγων σοφῶν καὶ ἐναρέτων ἀνθρώπων. Καὶ τὰ ἐπιτεύγματα ἐπὶ παντὸς πεδίου πολιτισμοῦ, πολιτιστικῶν, ἐπιστημονικοῦ, ἐθνικοῦ κλπ. εἶναι καρπὸς τῶν ὀλί-

γων. Μικροὶ εἰς ἀριθμὸν λαοί, εὐηργέτησαν ἀναριθμήτους μάζας ἀνθρώπων. Ἡ Ἑλλάς δικαιούται νὰ καυχᾶται διὰ τὰ μεγαλουργήματα τῶν τέκνων τῆς πάσης ἐποχῆς. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Θεὸς τὴν διεφύλαξεν ἐπὶ αἰῶνας αἰῶνων καὶ θὰ τὴν διαφυλάττῃ ἀσφαλῶς. Ἔστωσαν οἱ λόγοι οὗτοι προανάκρουσμα καὶ τῶν μελλοντικῶν Νικητηρίων ἡμῶν. Ὡς Ὁρθόδοξοι πιστοί, πανηγυρίζομεν τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα ἡμῶν ἔχομεν ἐν ἀκλονήτῳ πίστει ἀναθέσει εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ζωῆς, τὸν Λυτρωτὴν ἡμῶν. Πεποιθήμεν ὅτι ὡς «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν», οὕτω καὶ ἡμεῖς θὰ διαφυλάξωμεν τὴν κυριότητα ἡμῶν, τὴν ὀρθόδοξον ἡμῶν πίστιν, τὴν αἰωνιότητα τῆς ἐνδόξου καὶ τιμημένης φυλῆς τῶν Ἑλλήνων. Καὶ ὡς «Ὁ Κύριος, ἐὺπρέπειαν ἐνεδύσατο», οὕτω καὶ ἡμεῖς, ἐν ἀποφασιστικῇ ἐνότητι θὰ δυνηθῶμεν ν' ἀποκρούσωμεν πάντα ἕξωθεν κίνδυνον, ὁποθενδήποτε προερχόμενον. Καὶ ἐν ἀγαλλιάσει θὰ πανηγυρίζομεν τὰ Νικητήρια πρὸς τὸν Ἀναστάντα Κύριον καὶ θὰ ὑμνῶμεν καὶ δοξολογῶμεν Αὐτόν, ὅτι ἐδωρήσατο εἰς ἡμᾶς τὴν χριστιανικὴν Ἀλήθειαν τῆς Ὁρθοδοξίας διὰ νὰ ψάλλωμεν:

«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατήλθες, ἀθάνατε, ἀλλὰ τοῦ Ἄδου καθεῖλες τὴν δύναμιν· καὶ ἀνέστης ὡς νικητής, Χριστέ ὁ Θεός, γυναιξὶ μωροφόροις φθεγξάμενος, χαίρετε, καὶ τοῖς σοῖς ἀποστόλοις εἰρήνην δωρούμενος, ὁ τοῖς πεσοῦσι παρέχων Ἀνάστασιν» (Κοντάκιον Πάσχα)!

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΙΟΝΗΣ

Ὁμότιμος Καθηγητῆς τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν

Ἐπὶ τῇ λαμπροφώρῳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἀναστάσει ὁ Διευθυντὴς τῶν Περιοδικῶν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», «ΘΕΟΛΟΓΙΑ» καὶ «ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ» καὶ οἱ συνεργάται αὐτοῦ εὐχονται εἰς ἅπαντας τοὺς ἀναγνώστας πᾶσαν χαρὰν καὶ εὐλογίαὶν παρὰ τοῦ Ἀναστάντος Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ.
(Ἐκ τῆς Διευθύνσεως).

Τὰ Μέλη τῆς ὑπὸ τὴν νέαν σύνθεσιν Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου. Εἰς τὸ μέσον ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Σεραφεῖμ καὶ ἐκατέρωθεν αὐτοῦ οἱ Σεβ. Μητροπολίται Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας κ. Δαμασκηνός, Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Στυλιανός, Εἰάνθης κ. Ἀντώνιος, Κασσανδρείας κ. Συνέσιος, Παροναξίας κ. Ἐπιφάνιος, Νικαίας κ. Γεώργιος, Περιστερίου κ. Ἀλέξανδρος, Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου, Κέας καὶ Μήλου κ. Δωρόθεος, Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας κ. Θεόκλητος, Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτισης κ. Σεβαστιανός, Χίου κ. Χρυσόστομος καὶ Ἐδέσσης καὶ Πέλλης κ. Καλλίνικος. Ἐπίσης ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἱ. Συνόδου Μητροπ. Ταλαντίου κ. Ἀμβρόσιος καὶ οἱ Γραμ. Αὐτῆς Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. κ. Παντελ. Μπεζενίτης καὶ Νικ. Τζιφόπουλος.

Η Α΄ ΠΡΟΣΥΝΟΔΙΚΗ ΔΙΑΣΚΕΨΙΣ*

II. Ἀξιολογήσεις.

Προκειμένου νῦν περὶ τῆς ἐπιβαλλομένης ἀξιολογήσεως τῶν σχέσεων καὶ τῶν διαλόγων τούτων, πρὸς ἀνάλογον χάραξιν τῆς γραμμῆς τὴν ὁποῖαν ἡ Ὁρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία δεόν νὰ ἀκολουθήσῃ ἐν τοῖς ἐφεξῆς, ἡ Ἐπιτροπὴ ἡμῶν παρατηρεῖ τὰ ἀκόλουθα:

α) ὅτι ὁ μετὰ τῶν Ἑτεροδόξων Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν διάλογος, τὸν ὁποῖον ἡ Ὁρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία ἔχει καλῶς συστηματοποιήσει ἀπὸ Ἰβητίας δι' ἀναγωγῆς αὐτοῦ εἰς πανορθόδοξον ἐπίπεδον, ἀποδεικνύεται πολλαχῶς ὠφέλιμος δι' αὐτάς, ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς τοὺς Ὁρθοδόξους. Διὰ τοῦ διαλόγου οἱ μὲν ἑτεροδόξοι πληροφροῦνται παρὰ τῆς ἀλωδότητος διατηρούσης τὴν ἀποστολοπαράδοτον πίστιν Ἐκκλησίας περὶ τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας ἐν πάσῃ τῇ πληρότητι καὶ καθαρότητι αὐτῆς, καὶ μυοῦνται ἀκριδέστερον εἰς τὸν ἀδαπάνητον πλοῦτον τῆς Ὁρθοδόξου θεολογίας, τῆς Ὁρθοδόξου λατρευτικῆς ζωῆς, καὶ τοῦ καθόλου Ὁρθοδόξου βιώματος. Ἡμεῖς δὲ ἀνανεούμεθα καὶ ἀπὸ ἀνάγκης φερόμεθα εἰς βαθυτέραν μελέτην τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως διὰ περισσότερον ἐνδελεχοῦς καὶ ἐπιμόνου ἐγκύψεως εἰς τὴν πατερικὴν θεολογίαν καὶ σκέψιν.

β) Ὅτι διὰ τοῦ διαλόγου οἱ Ὁρθόδοξοι προσφέρουμεν ὀφειλετικὴν μαρτυρίαν εἰς τὸν ἑτεροδόξον κόσμον, ὀδηγοῦντες τοῦτον εἰς συνειδητοποίησιν τῆς εὐθύνης, τὴν ὁποῖαν πάντες φέρομεν διὰ τὴν διαίρεσιν τῆς χριστιανοσύνης, καὶ τὴν ἀπὸ τῆς διαίρεσεως ταύτης προελθοῦσαν καί, ἀτυχῶς, συνεχιζομένην ἀποξένωσιν καὶ ὁμολογιακὴν σύγχυσιν.

γ) Ὁ διάλογος πρέπει νὰ βοηθήσῃ ἡμᾶς νὰ ἴδωμεν καλλίτερον τὰ εἰς ἱστορικὰς συνθήκας ὀφειλόμενα ἀσθενῆ ἡμῶν σημεῖα, τὰς ἐλλείψεις ἡμῶν εἰς τὸν ὀργανωτικὸν τομέα, καὶ νὰ ἀσκήσωμεν κριτικὴν ἐπὶ τῶν ψυχολογικῶν τάσεων, ὡς καὶ τῆς νοοτροπίας, τὰ ὁποῖα ὁ ἀπομονωτισμὸς ἡμῶν καὶ αἱ σκληραὶ συνθῆκαι τῆς ἱστορίας ἡμῶν διαιώνισαν. Καλούμεθα νὰ ἀσκήσωμεν κριτικὴν ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης ἡμῶν πραγματικότητος χωρὶς νὰ σχετικοποιήσωμεν τὴν Ἀποκάλυψιν, συνεχίζοντες πάντοτε νὰ τρεφώμεθα ἐκ τῆς αὐτῆς πίστεως καὶ τῆς αὐτῆς λειτουργικῆς ζωῆς.

Ἐπιτρέψῃ εἰς ἡμᾶς νὰ ἐκτιμήσωμεν τὴν πολὺ μεγάλην ἀντιστοιχίαν τῆς Ὁρθοδόξου καὶ τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς, ὡς καὶ τὸ πνευματικὸν μεγαλεῖον, τὴν εὐαγγελικὴν προσπάθειαν, τὴν θεολογικὴν σοβαρότητα τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Δύ-

σεως, ἴσως δὲ καὶ ὠρισμένας συμπληρωματικὰς τῶν ἰδικῶν μας ὀψεις τῆς πνευματικῆς ζωῆς αὐτῆς.

Ἐπιτρέψῃ εἰς ἡμᾶς νὰ ἀντιδικώμεν μὲ τὰς ἄλλας Ἐκκλησίας, ὅσον τὸ νὰ δεῖξωμεν διὰ μιᾶς ἀνανεωμένης πνευματικῆς ζωῆς παρ' ἡμῶν καὶ διὰ τῆς ἐμβλαθύνσεως τῆς Παραδόσεως, ὅτι μία τοιαύτη ἢ τοιαύτη νοσηρὰ ἐκδλάστησις ἢ παραμύρφωσις τῆς Δύσεως δύναται νὰ θεραπευθῇ διὰ μιᾶς αὐξήσεως ἐκτιμήσεως τῆς Ὁρθοδόξου.

Πρὸς καλὴν δὲ τοῦ διαλόγου διεξαγωγὴν, ὅτι δεόν ὅπως ἡ Ὁρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία ἀποσαφηνίσῃ τὰς ἀρχὰς αὐτῆς ὡς πρὸς τὴν Οἰκουμενικὴν Κίνησιν καὶ καθορίσῃ τὴν φύσιν, τὴν ἔννοιαν καὶ τὰ ὄρια ἐν οἷς αὐτὴ ὀφείλει νὰ κινήθῃ μελλοντικῶς ἐν τῇ οἰκουμενικῇ ἀποστολῇ τῆς Ὁρθοδόξου. Δεόν νὰ διατυπωθῶσι σαφῶς αἱ ἐκκλησιολογικαὶ ἀρχαί, καὶ νὰ καθορισθῇ ἡ ἐκκλησιολογικὴ θάσις, ἡ προοπτικὴ καὶ ἡ μεθοδολογία ἀναφορικῶς πρὸς τὰς σχέσεις καὶ τὸν διάλογον ἡμῶν μετὰ τῶν ἑτεροδόξων.

δ) Ὅτι, διὰ τοῦτο, δεόν νὰ συνεχισθῇ μὲν ὁ διάλογος ἐφ' ὅσον οὗτος παρέχει ἐλπίδα ἀγαθῆς καρποφορίας, καὶ νὰ ἐπεκταθῇ, εἰ δυνατόν, καὶ εἰς τὰ ἄλλα Ὁρησκείμενα, ἐπὶ προαγωγῇ τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἐλευθερίας μεταξὺ τῶν λαῶν.

ε) Ὅτι δεόν νὰ δραστηριοποιηθῇ ἢ συσταθεῖσα Τεχνικὴ Θεολογικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ τὸν Διάλογον μετὰ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας.

στ) Ὅτι ἡ μὴ συσταθεῖσα εἰσέτι Διορθόδοξος Θεολογικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ τὸν διάλογον μετὰ τῶν Λουθηρανῶν θὰ ἔδει νὰ συσταθῇ, πρὸς ἀξιοποίησιν τῶν σχετικῶς γενομένων θεολογικῶν ἐπαφῶν καὶ παρασκευῆν τοῦ ἐπισήμου μετ' αὐτῶν διαλόγου.

ζ) Ἀναφορικῶς πρὸς τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν καὶ τὴν εἰς αὐτὸ συμμετοχὴν καὶ συνεργασίαν τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας, ὅτι ἡ τοῦ Συμβουλίου τούτου, κατὰ τοὺς τελευταίους ἰδίᾳ χρόνους, κατευθυντήριος ὀριζοντία γραμμὴ, ἡ καλύπτουσα ἐν τινὶ βαθμῇ ἀνάγκας τοῦ χριστιανισμοῦ, δὲν εὐρίσκειται εἰς ἐξισορροπημένην διασταύρωσιν πρὸς τὴν κάθετον γραμμὴν, τὴν ἀποτελοῦσαν τὸν πρῶτον λόγον, καὶ κατ' ἀκολουθίαν, τὸν κύριον σκοπὸν τῆς συστάσεως αὐτοῦ — τὴν ἀναζήτησιν δηλαδὴ τῆς ἐνότητος τῶν Χριστιανῶν, μονίμου δώρου τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, ἐφ' ὅσον ἡ διαίρεσις δὲν εἶναι εἰμὴ προσωρινὴ ἱστορικὴ κατάσταση, καὶ τὴν ἐπανάκτησιν τῆς ἀληθοῦς οἰκουμενικῆς διαστάσεως τοῦ χριστιανισμοῦ. Τοῦτο, σὺν ἄλλοις, παρατηρήθη εἰς τὸ ἐν ἔτει 1973 σχετικὸν διάγγελμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 146 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6 τεύχους.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΔΙΑΖΥΓΙΟΝ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ ΕΝ ΤΗ, ΑΛΛΟΔΑΠΗ,*

5. Λόγοι διαζυγίου διὰ τὴν Ἐκκλησίαν εἶναι³¹:

Α'.—Ὁ ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ, ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἀναφερόμενος λόγος τῆς μοιχείας³².

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 149 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6 τεύχους.

31. Ἡ Ἐκκλησία ἐνῶ δυσμενῶς ἀποβλέπει πρὸς τὸ διαζύγιον καὶ τονίζει τὴν ἠθικὴν ὑποχρέωσιν τῶν μελῶν αὐτῆς ὡπως διατηρήσωσι ἰσοθίως τὸν ὑπ' αὐτῆς εὐλογηθέντα γαμικὸν αὐτῶν δεσμόν, ἐν τῇ διαδρομῇ τῶν αἰώνων ἀπεδέχθη καὶ ἄλλους, «παρεκτός» τοῦ «λόγου πορνείας» (Ματθ. 5, 32), λόγους διαζυγίου, ἐρμηνεύουσα τὴν φράσιν τοῦ Κυρίου «διὰ τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν» (Ματθ. 18, 8) κατὰ τὸ ἀληθές αὐτῆς νόημα καὶ ἐχομένη τῆς ἀρχῆς ὅτι εἶναι προτιμότερον, διὰ τὴν ἀνθρωπίνην ἀδυναμίαν, νὰ ἐπιτρέψῃ εὐθέως τὴν λύσιν τοῦ γάμου, ὡσάκις νοσεῖ οὗτος ἀνιάτως, παρὰ νὰ ἀναγκάσῃ τοὺς συζύγους νὰ ἐμμένωσι εἰς δεσμόν, ὅπως, εἰς τὸ σημεῖον εἰς ὃ ἔφθασεν, οὐδὲν ἀγαθὸν πλέον ὑπόσχεται. Πρβλ. Ὁριγένους, Εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, (Ρ. Γ. 13, 1245). «Ἦδη δὲ παρὰ γεγραμμένα καὶ τινες τῶν ἡγουμένων τῆς Ἐκκλησίας ἐπέτρεψάν τινα, ὥστε ζῶντος τοῦ ἀνδρός, γαμεῖσθαι γυναῖκα, παρὰ τὸ γεγραμμένον μὲν ποιοῦντες... οὐ μὴν πάντῃ ἀλόγως· εἰκὸς γὰρ τὴν συμπεριφορὰν ταύτην συγκρίσει χειρόνων ἐπιτρέπεσθαι παρὰ τὰ ἀπ' ἀρχῆς νενομοθετημένα καὶ γεγραμμένα».

32. Ματθ. 5, 32 καὶ 19, 9.

33. Ὡς εἰκόσ, τινὲς τῶν λόγων τούτων οὐδεμίαν πρακτικὴν σημασίαν ἔχουσι σήμερον.

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐξακολουθεῖ παρὰ ταῦτα νὰ μετεχῇ τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, γενικῶς ἐκτιμῶσα τὸ ἔργον αὐτοῦ καὶ πιστεύουσα εἰς τὸ πολύτιμον τῆς προσφορᾶς αὐτῆς πρὸς τὴν οἰκουμενικὴν καθ' ἕλου κίνησιν καὶ εἰδικώτερον πρὸς αὐτὸ τοῦτο τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν, εἰς τὸ ὁποῖον προσδίδει τὸν χαρακτήρα τῆς Οἰκουμενικότητος καθόσον ἄνευ τῆς Ὁρθοδόξου συμμετοχῆς τὸ Συμβούλιον τοῦτο θὰ ἦτο ἀπλῶς Ὁμοσπονδία Προτεσταντικῶν Ἐκκλησιῶν.

Διὰ τὴν τόσον βαρυνούσης σημασίας παρουσίαν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν τῷ Συμβουλίῳ, ὅτι θὰ ἔδει μετὰ περισσοτέρας προθυμίας νὰ ἀκουσθῇ ἢ ἐπιθυμία καὶ πρότασις αὐτῆς, ὅπως δοθῇ μεῖζων προσοχὴ εἰς τὴν κάθετον γραμμὴν αὐτοῦ τὴν ἐκφραζομένην ἐν αὐτῷ διὰ τοῦ Τμήματος «Πίστις καὶ Τάξις» καὶ τῶν ἄλλων παρεμφερῶν Τμημάτων. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δέον νὰ συμβάλλῃ περισσότερο εἰς τὴν θεολογίαν τῆς Χριστιανικῆς ἐνότητος, προσφέρουσα ἐνεργότερον τὰς ὀρθοδόξους ἀπόψεις, καὶ πρὸς τοῦτο δέον νὰ ἀυξήθῃ ὁ ἀριθμὸς ὀρθοδόξων γενικῶς μὲν μεταξὺ τοῦ ἀνωτέρου προσωπικοῦ τοῦ Συμβουλίου ἐν τῷ Κέντρῳ αὐ-

Β'.—Οἱ ἐκ τοῦ ἰουστινιανείου δικαίου πηγάζοντες καὶ ἐν τοῖς Βασιλικοῖς καταστρωθέντες, Κατ' αὐτούς: Ὁ ἀνὴρ δικαιοῦται νὰ διαζευχθῇ τὴν σύζυγον αὐτοῦ α') ἐὰν αὕτη λαβοῦσα γνῶσιν συνωμοσίας κατὰ τοῦ αὐτοκράτορος, δὲν σπεύσῃ νὰ ἀνακοινώσῃ ταύτην³³, β') ἐὰν μοιχευθῇ, γ') ἐὰν ἐπιβουλευθῇ τῆς ζωῆς τοῦ συζύγου ἢ λαβοῦσα γνῶσιν τῆς παρ' ἄλλων ἐπιβουλῆς, δὲν ἀνακοινώσῃ αὐτῷ ταύτην, ε') ἐὰν παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἀνδρός συμποσιάζῃ ἢ συλλούηται μετὰ τρίτων, ε') ἐὰν ἄκοντος τοῦ ἀνδρός διαμένῃ εἰς ξένην οἰκίαν ἄλλην παρὰ τὴν τῶν γονέων αὐτῆς, στ') ἐὰν χωρὶς τὴν ἄδειαν αὐτοῦ ἐπισκέπτηται δημόσια θεάματα. Ἡ γυνὴ πάλιν δύναται νὰ διαζευχθῇ τὸν σύζυγον αὐτῆς α') ἐὰν οὗτος συνομίωσῃ κατὰ τοῦ αὐτοκράτορος ἢ λαβῶν γνῶσιν συνωμοσίας δὲν ἀποκαλύψῃ ταύτην, β') ἐὰν ἐπιβουλευθῇ τῆς ζωῆς τῆς γυναίκος ἢ λαβῶν γνῶσιν τῆς παρ' ἄλλων ἐπιβουλῆς δὲν ἀνακοινώσῃ αὐτῇ ταύτην, γ') ἐὰν ἐπιβουλευθῇ τῆς σωφροσύνης αὐτῆς, ἐπιχειρῶν νὰ ὀδηγήσῃ ταύτην εἰς μοιχείαν, δ') ἐὰν κατηγορήσῃ ταύτην ψευδῶς ἐπὶ μοιχείᾳ, ε') ἐὰν εὐρίσκηται εἰς ἀθεμίτους σχέσεις μετ' ἄλλης γυναίκος ἐν τῷ αὐτῷ οἴκῳ, ἔνθα διαμένει ἢ σύζυγος ἢ ἐν τῇ πόλει διαρκῶς καὶ ἐπιμένη εἰς αὐτὰς παρὰ τὰς προτροπὰς τῶν γονέων αὐτοῦ ἢ τῶν τῆς συζύγου ἢ ἐτέρων τινῶν ἀξιοπίστων προσώπων.

τοῦ, ἰδιαιτέρως δὲ εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ Τμήματος «Πίστις καὶ Τάξις», ὥστε τὰ κείμενα, τὰ καταρτιζόμενα ἐν τῷ Τμήματι τούτῳ, νὰ φέρωσιν καὶ σφραγίδα τῶν ὀρθοδόξων θεολογικῶν ἀπόψεων, ἐνῶ, ὅπως ταῦτα ἐμφανίζονται σήμερον, φέρουσιν εἰς μέγιστον θαθμὸν χροιάν προτεσταντικὴν.

η) Ὅτι πρέπει νὰ ὑποδεχθῇ ἢ προσαρμογὴ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Συμβουλίου πρὸς τὰς ὀρθοδόξους Ἐκκλησιολογικὰς προϋποθέσεις ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν τρόπον ἐκλογῆς τῶν ἐκπροσώπων τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὰ διοικητικὰ καὶ συμβουλευτικὰ σώματα τοῦ Συμβουλίου.

Ἐν τῷ ἐν Σαμπεζῷ Γενεύης Ὁρθοδόξῳ Κέντρῳ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τῇ 27ῃ Νοεμβρίου 1976.

Ἐντὶ τῆς Ἐπιτροπῆς Β'

Ὁ Πρόεδρος αὐτῆς

(Συνεχίζεται) † Ὁ Περιστερίου ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Ἐπίσης λύεται ὁ γάμος εἰς τὰς ἐξῆς περιπτώσεις: α') ἐὰν ὁ ἕτερος τῶν συζύγων ἐπιλέξηται τὸν μοναχικὸν βίον, β') ἐὰν ὁ ἀνὴρ δεიχθῆ ἀνίκανος πρὸς συνουσίαν καὶ ἡ ἀνικανότης διαρκέσῃ τριετίαν τοῦλάχιστον ἀπὸ τοῦ γάμου, γ') ἐὰν ὁ σύζυγος περιπέσῃ εἰς αἰχμαλωσίαν καὶ παρελθούσης πενταετίας παραμένῃ ἄδηλον, ἐὰν εὐρίσκηται ἐν ζωῇ³⁴.

Γ'.—Οἱ ἐν ταῖς Νεαραῖς τοῦ Λέοντος τοῦ Σοφοῦ διαλαμβανόμενοι, ἴτοι α') ἢ ὑπὸ τῆς γυναικὸς συνεστῶτος τοῦ γάμου διαπραγματεύσεις νέου τοιοῦτου, β') ἀμβλωσις ἐπιχειρηθεῖσα ὑπὸ τῆς γυναικὸς καὶ γ') ἢ ὑπὸ ὠρισμένης προϋποθέσεως παραφροσύνης ἑκατέρου τῶν συζύγων³⁵.

Δ'.—Οἱ κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν, διὰ «τὸ ἀνώμαλον τοῦ καιροῦ καὶ τὴν τοῦ γένους δουλείαν»³⁶ ἐκκλησιαστικῶς ἐφαρμοσθέντες καὶ ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων διαλαμβανόμενοι λόγοι διαζυγίου³⁷. Ἦτοι, ἡ παρατεταμένη³⁸ κακόβουλος ἐγκατάλειψις, ἡ ἐπιληψία, ἡ λέπρα, ἀφροδίσιον νόσημα, ἡ δυσσομία τοῦ στόματος καὶ γενικώτερον πᾶν σοβαρὸν καὶ ἀνιάτον νόσημα, ἡ ὑπέρμετρος οἰνοποσία, ἡ ἄρνησις τῆς γυναικὸς νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν ἄνδρα, ἡ ἠθικὴ καὶ ὕλικὴ παραμέλησις τῆς συζύγου ἐκ μέρους τοῦ συζύγου, ἡ καταδίκη ἐπὶ ποινικῶ ἀδικήματι, ἡ μεγάλη διαφορά ἡλικίας μεταξὺ τῶν συζύγων, τὸ ἀκατάλλακτον μῖσος, καὶ ἄλλοι τινὲς λόγοι ἡσσοнос σημασίας, εἰς τρόπον ὥστε ἡ Ἐκκλησία, κατὰ τοὺς ὑστέρους μέσους χρόνους καὶ τοὺς τῆς Τουρκοκρατίας νὰ ἐμφανίζηται κατὰ πολὺ φιλελευθερωτέρα οὐ μόνον ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν τῆς Δυτικῆς, ἀλλὰ καὶ πρὸς πολ-

λὰς ἐκ τῶν νεωτέρων ἀστικῶν νομοθεσιῶν. Ἡ τοιαύτη ἐκκλησιαστικὴ πρακτικὴ ὀφείλεται ὡς ἐγράφη καὶ ἐν τοῖς πρόσθεν εἰς «τὸ ἀνώμαλον τοῦ καιροῦ καὶ τὴν τοῦ γένους δουλείαν»³⁹ καὶ εἰς τὴν «κοινωνικὴν ἀνάγκην, ἣτις πανταχόθεν πιέζουσα τὸν δικαστήν, τὸν ὑποχρεοῖ εἰς ὑποχώρησιν»⁴⁰. Οὐχ ἦττον ἡ Ἐκκλησία δι' Ἐγκυκλίου αὐτῆς κατὰ καιροὺς προσεπάθησε νὰ περιορίσῃ τὴν ὑπὸ τινῶν Ἀρχιερέων ὑπέρμετρον ἐφαρμογὴν οἰκονομίας ἐν τῷ θέματι τῆς θρησκευτικῆς διαζεύξεως, ὡς συνάγεται καὶ ἐκ τῆς «Ἐγκυκλίου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου (τοῦ Ε') καὶ τῆς περὶ Αὐτὸν Ἱεράς Συνόδου, ἐκδοθεῖσα κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1797» πρὸς πάντας «τοὺς τῶν Ἐπαρχιῶν καὶ Παροικιῶν τῆς Ἀσπρῆς Θαλάσσης ἀρχιερατικῶς προϊσταμένους καὶ ὑποκειμένους τῷ Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ», «περὶ τοῦ μυστηρίου τοῦ Γάμου», ἐν ἣ διατυπῶνται ἡ μορφή διὰ τινὰς Ἀρχιερεῖς ὅτι «προχειρότατοι (εἰσὶν) εἰς τὴν ἀσύγγνωστον διάζευξιν τῶν ἀνδρογύνων»⁴¹.

6.—Ἡ ἀπαγγελία τῆς ἀποφάσεως περιέχει συγχρόνως καὶ τὴν δήλωσιν ὅτι οἱ διαζευχθέντες δύνανται, εἴ γε βούλονται, καὶ εἰς ἑτέρου ἀπιδεῖν (δευτέρου) θρησκευτικοῦ νομίμου γάμου κοινωνίαν.

7.—Ἡ Ἐκκλησία ἀπέχει τῆς ἐξετάσεως τῶν παρομαρτούντων τῷ διαζυγίῳ ὕλικῆς καὶ νομικῆς φύσεως ζητημάτων, ὡς ἡ διατροφή τῆς συζύγου διεστῶτος τοῦ γάμου, ἡ διατροφή κοινοῦ τῶν διεζευγμένων τέκνων, ἡ ἐπιμέλεια τῶν ἀνηλίκων τέκνων, ἡ περαιτέρω τύχη τῆς προικὸς κ.ά.

8.—Ἡ Ἐκκλησία δὲν παρέχει τὴν ἄδειαν συνάψεως νέου θρησκευτικοῦ γάμου εἰς τὸν διαζευχθέντα μόνον πολιτικῶς, οὐχὶ δὲ καὶ ἐκκλησιαστικῶς.

ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω λοιπὸν προϋποθέσεις ἡ Ἐκκλησία ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δέον ὅπως ἐπιλαμβάνηται τῆς ἐξετάσεως αἰτήσεων πρὸς θρησκευτικὴν λύσιν γάμου Ὁρθόδοξων, ἐκκλησιαστικῶς συναφθέντος, ἐφ' ὅσον οἱ Ὁρθόδοξοι οὗτοι, Ἕλληνας τὸ γένος ἢ οὐ, δὲν ἔχουσιν ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν ἢ δὲν τυγχάνουσι ὑπήκοοι τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας.

Διάφορος ὅμως δέον ὅπως τυγχάνῃ ἢ ἐν προκειμένῳ στάσις τῆς Ἐκκλησίας ἐφ' ὅσον οἱ αἰτού-

34. Ἀναστασίου Χριστοφιλοπούλου, Ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ τὸ διαζύγιον, ἐν τόμῳ «Δίκαιον καὶ Ἱστορία», Ἀθῆναι 1973, σελ. 232-234.

35. Νεαραὶ 30, 31, 111 καὶ 112, Πρβλ. Γεωργίου Μαρτινάκη, Τὸ Ἀστικὸν Δίκαιον ἐν ταῖς Νεαραῖς τῶν βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, Ἀθῆναι 1922, σελ. 99-109.

36. Ράλλη καὶ Ποτλῆ, Σύνταγμα, Τόμ. Ε', σελ. 159.

37. Μ. Θεοτοκά, Νομολογία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, Κωνσταντινουπόλεως 1897. Ἀναστασίου Χριστοφιλοπούλου, Ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ τὸ διαζύγιον, ἐν τόμῳ «Δίκαιον καὶ Ἱστορία», Ἀθῆναι 1973, σελ. 236-241.

38. Ἀποφάσεις πατριαρχικῶν καὶ ἐπισκοπικῶν δικαστηρίων ἐφαρμόζουσι κατ' ἐπανάληψιν τὸν λόγον τοῦτον ἐπὶ περιπτώσεων, ἐν αἷς ἡ διάρκεια τῆς ἐγκαταλείψεως κυμαίνεται μεταξὺ δύο καὶ ἡμίσεος καὶ δεκατεσσάρων ἐτῶν. (Ἀναστασίου Χριστοφιλοπούλου, Ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ τὸ διαζύγιον, ἐν τόμῳ «Δίκαιον καὶ Ἱστορία», Ἀθῆναι 1973, σελ. 236-237. Πρβλ. Μ. Γεδεῶν, Κανονικὰ Διατάξεις, Τόμ. Β', Κωνσταντινούπολις 1889, σελ. 379 καὶ Ράλλη καὶ Ποτλῆ, Σύνταγμα, Τόμ. Ε', σελ. 158-159). Ὁ Ἑλληνικὸς Ἀστικὸς Κώδιξ (ἄρθρον 1441) περιορίζει τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα εἰς διετίαν, τὸ δὲ Καταστατικὸν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου (ἄρθρον 75) εἰς τριετίαν, ἀλλὰ μόνον προκειμένου περὶ κακοβούλου ἐγκαταλείψεως τῆς συζύγου ὑπὸ τοῦ συζύγου.

39. Ράλλη καὶ Ποτλῆ, Σύνταγμα, Τόμ. Ε', σελ. 159.

40. Σπ. Μαρκεζίνη, Τὸ Διαζύγιον, Ἀθῆναι 1933, σελ. 54.

41. Ἀρχιμ. Ἐμμανουὴλ Καρπαθίου, Ὁ «Κώδιξ Β'» τῆς Μητροπόλεως Παροναξίας, Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς 23 (1939) 218-219.

ΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΠΡΟΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΙΝ

ΤΟΥ ΧΙΛΙΑΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ *

3. ΤΕΛΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Τὰ ὅσα ἐλέχθησαν μέχρι τοῦδε εἴτε ὡς προτάσεις εἴτε ὡς προϋποθέσεις καθιστοῦν σαφές ὅτι ἡ ἀντιμεπίσεις τῶν «μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά» ἀπαιτεῖ ἔντονον, πολυσύνθετον καὶ συνεχῆ προσπάθειαν. Δὲν ἀρκεῖ μόνον ἡ λήψις τυχόν ἐκτάκτων μέτρων ἢ ἡ περιπτωτική ἀντίδρασις εἰς ἐνδεχομένην ἐξαρσιν τῆς προπαγανδιστικῆς δράσεως τῶν χιλιαστῶν.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 152 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6 τεύχους.

μενοι τὴν θρησκευτικὴν διάζευξιν αὐτῶν ἔχουσι τὴν ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ Ἐκκλησία δεόν ὅπως λαμβάνη συγχρόνως ὑπ' ὄψιν αὐτῆς τὰ ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικού Κώδικος, τοῦ Ἑλληνικοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἰδιωτικοῦ Διεθνούς Δικαίου διατασσόμενα, ἵνα μὴ οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ πολιτικῶς καὶ ἐκκλησιαστικῶς τὸ θέμα τῆς διαζεύξεως αὐτῶν ρυθμίσαντες Ἕλληνες ὑπῆκοοι, εὐρίσκονται ἐν νομικῇ ἀταξίᾳ ἐν Ἑλλάδι, καὶ τοῦτο πολλάκις ἐν ἀγνοίᾳ αὐτῶν, μετὰ οὐκ εὐχαρίστων νομικῶν, κοινωνικῶν καὶ οικονομικῶν, δι' αὐτοὺς καὶ τοὺς τρίτους ἐνίοτε περιπετειῶν, ἔπι δὲ καὶ συνεπειῶν, παρὰ τὴν ἐν προκειμένῳ καλὴν αὐτῶν πίστιν⁴².

(Συνεχίζεται)

† Ὁ Σουηδίας ΠΑΥΛΟΣ

42. «Ὁ Ἑλληνοαμερικανὸς Α», ἀναφέρει ἐπὶ λέξει ἐν παραδείγματι ὁ Καθηγητὴς Ἰωάννης Δεληγιάννης (Οἰκογενειακὸν Δίκαιον, Τεύχος Α', Θεσσαλονίκη 1969, σελ. 132-133), «ἐπιτυγχάνει τὴν λύσιν τοῦ μετὰ τῆς Γ1 γάμου του διὰ τελεσιδικίου ἀποφάσεως ἀμερικανικοῦ δικαστηρίου, μὴ ἰσχυοῦσης ὅμως μὴδ' ἀποτελοῦσης δεδικασμένον ἐν Ἑλλάδι. Ὁ γάμος λύεται ἐν συνεχείᾳ καὶ πνευματικῶς, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὑπὸ τῆς αὐτοῦ ἑλληνορθόδοξου ἀρχιεπισκοπῆς. Ἐρχόμενος μετὰ ταῦτα ὁ Α ἐν Ἑλλάδι καὶ ἀγνοῶν, ὅτι ἡ λύσις τοῦ πρώτου γάμου του δὲν ἀναγνωρίζεται παρ' ἡμῖν, τελεῖ νέον γάμον μετὰ τῆς Γ2. Ὁ δεύτερος οὗτος γάμος τυγχάνει κατὰ τὸ ἑλληνικὸν δίκαιον ἄκυρος, παρὰ τὴν καλὴν πίστιν τοῦ Α. Ὁ Ἑλληνοαμερικανὸς Α ἐπιτυγχάνει, μετὰ τὸν δεύτερον ἐν Ἑλλάδι γάμον του, τὴν λύσιν τοῦ πρώτου γάμου καὶ δι' ἀμετακλήτου ἀποφάσεως ἑλληνικοῦ δικαστηρίου· παρὰ τοῦτο ὅμως ἡ ἀκυρότης τοῦ μετὰ τῆς Γ2 γάμου του δὲν θεραπεύεται. Ἡ ἀκυρότης τοῦ δευτέρου γάμου δύναται νὰ ἀρθῇ, εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, κατ' ἀρχὴν μόνον διὰ τῆς ἐπιναλήψεως αὐτοῦ μετὰ τὴν διὰ θάνατον ἢ διὰ διαζυγίου λύσιν τοῦ πρώτου γάμου».

Ἡ ὅλη προσπάθεια θὰ ἤμποροῦσε νὰ περιλάβῃ στοιχεῖα μακροπρόθεσμης ἐνεργείας ἀφ' ἑνὸς καὶ στοιχεῖα ἀμέσου δραστηριότητος ἀφ' ἑτέρου. Σημειοῦμεν ὠρισμένα ἐξ αὐτῶν:

1. Ὁ χιλιασμὸς εἶναι μία θρησκευτικὴ δύναμις ἢ ὁποῖα ἐπιτίθεται κατὰ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καὶ Ἐκκλησίας. Δὲν εἶναι ἡ μόνη. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι θρησκευτικαὶ δυνάμεις, ὁμολογίαι ἢ ομάδες ἐκτὸς Ὀρθοδοξίας αἱ ὁποῖαι κυμαίνονται μετὰ ἐχθρικό-τητος καὶ ἀδιαφορίας ἐναντι τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ὁ χιλιασμὸς πρέπει νὰ μελετηθῇ καὶ νὰ ἀντιμετωπισθῇ ἐν συναρτήσει καὶ παραλλήλως πρὸς ὅλας αὐτὰς τὰς ἀντι-ὀρθοδόξους ἢ ἕξω-ὀρθοδόξους δυνάμεις ἢ ὁμολογίας. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ καλλιεργηθῇ βαθέως ἡ ὀρθόδοξος συνείδησις τοῦ λαοῦ διὰ νὰ ἤμπορῇ νὰ διακρίνῃ ἀμέσως τὰ ἐχθρικά ἢ ξένα στοιχεῖα. Πῶς ὅμως θὰ γίνῃ ἡ καλλιέργεια καὶ ὁ καταρτισμὸς τοῦ λαοῦ ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει ἂν ἔχι διὰ τῆς ἐντατικοποιήσεως τοῦ διδακτικοῦ καὶ ποιμαντικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας; Εἶναι τραγικὸν νὰ ὁμιλῶμεν περὶ μέτρων ἀναχαιτίσεως τοῦ χιλιασμοῦ ὅταν ὀλόκληρα χωρία ἢ συνοικισμοὶ τῶν παρυφῶν τῶν μεγάλων ἀστικῶν κέντρων δὲν ἔχουν ἰδέαν οὐδὲ τῶν στοιχείων τῆς ὀρθοδόξου πίστεως λόγῳ ἀνεπαρκείας ἢ, τὸ ἀκόμη χειρότερον, ἀνυπαρξίας διδακτικοῦ ἔργου ἐν τῇ ἐνορίᾳ. Καὶ μόνον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀβαπτίστων παιδιῶν ἡλικίας ἕνω τῶν τεσσάρων ἐτῶν εἰς ὠρισμένους συνοικισμοὺς φθάνει διὰ νὰ δεῖξῃ τὴν σοβαρότητα τῆς καταστάσεως. Μακροπρόθεσμος τὸ οὐσιαστικώτερον μέσον ἐξουδετερώσεως τῶν ξένων προπαγανδῶν καὶ ἐπομένως καὶ τοῦ χιλιασμοῦ εἶναι ἡ πλουσία, συστηματικὴ, ἐνθερμος καὶ ἀδιάκοπος παιδαγωγία καὶ καταρτισμὸς τοῦ λαοῦ ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει. Πᾶσα φειδῶ εἰς τὴν σποράν τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου μετὰ τοῦ ὀρθοδόξου ποιμνίου — πολὺ περισσότερον πᾶσα παρεμπόδισις τῆς σπορᾶς — πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἀσυγχώρητον σφάλμα.

2. Ὁ φυσικὸς παράγων διδασκαλίας, σπορᾶς καὶ καταρτισμοῦ ἐν τῇ πίστει μέσα εἰς τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν εἶναι ὁ Ἐπίσκοπος καὶ ἐν συνεχείᾳ οἱ Πρεσβύτεροι. Ὅταν ὅμως τὸ θεολογικὸν καὶ μορφωτικὸν ἐπίπεδον τῶν πρεσβυτέρων εἶναι χαμηλὸν πῶς νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἐντατικοποιήσεως τοῦ διδακτικοῦ καὶ ποιμαντικοῦ ἔργου ἐν τῇ ἐνορίᾳ; Θεωροῦμεν ὡς ἀπολύτως ἐπείγουσαν τὴν διὰ παντὸς μέσου ἄνοδον τοῦ μορφωτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ ἱεροῦ Κλήρου. Ἐννοῦ-

μεν τὴν πραγματικὴν ἄνοδον καὶ ὄχι τὴν ἀπόκτησιν πιστοποιητικῶν. Εἰς τὰ ἔτη τὰ ὁποῖα ἀκολουθοῦν καὶ ἐν ὄψει τῆς ἐντατικοποιήσεως τῶν ξένων προπαγανδῶν ἢ μόρφωσις τοῦ ἱεροῦ Κλήρου πρέπει νὰ γίνῃ κύριον μέλημα τῆς Διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας ἐὰν δὲν θέλωμεν νὰ θρηνησωμεν τὴν ὑπὸ «βαρέων λύκων» κατασπάραιξιν τοῦ ποιμνίου καὶ τὴν ὑπὸ «ἀνδρῶν λαλούντων διεστραμμένα» ἀπόσπασιν τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου (Πράξ. κ' 29-30).

Ἐν τῷ μεταξῦ, καὶ πρὸς ἄμεσον ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως, ἤμποροῦμεν νὰ βοηθήσωμεν τὸν ἐφημεριακὸν κλῆρον διὰ τῶν ἐξῆς μέτρων:

α) Διὰ τῆς δημιουργίας ταχυφροντιστηρίων καταρτισμοῦ ἀντιμετωπίσεως τῶν «μαρτύρων τοῦ Ἰεσῶ» καὶ τῶν αἰρέσεων καὶ τῶν ξένων προπαγανδῶν γενικώτερον. Τὰ φροντιστήρια αὐτὰ πρέπει νὰ λειτουργήσῃν ἰδίως διὰ τοὺς ἱερεῖς τῶν περιοχῶν ἐνθα ἔχει διαγνωσθῆ ἠὺξήμενη χιλιαστικὴ δράσις. Συμφώνως πρὸς πληροφωρίαν τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ Ὀργανισμῶν τοιαῦται περιοχαὶ εἶναι κυρίως ἢ τῶν Ἀθηνῶν, ἢ τῆς Θεσσαλονίκης καὶ Κεντρικῆς Μακεδονίας, καὶ ἢ τῆς Θεσσαλίας.

β) Διὰ τοῦ ἐφοδιασμοῦ τῶν ἐφημεριῶν μας δι' εὐσυνόπτων καὶ εὐχρηστων ἀντιχιλιαστικῶν-ἀντιαιρετικῶν ἐγκολπίων καὶ βοηθημάτων.

γ) Διὰ τῆς χρησιμοποίησεως κατηρτισμένων ἐν ὀρθοδόξῳ πίστει καὶ ἠθεὶ λαϊκῶν διδασκάλων καὶ κηρύκων ὡς βοηθῶν τῶν ἐφημεριῶν εἰς τὸ ἔργον τοῦ ἀγῶνος ἐναντίον τῶν ξένων προπαγανδῶν.

3. Ἡ ἐνορία εἶναι ἢ κατ' ἐξοχὴν περιοχὴ ἐντὸς τῆς ὁποίας δέον νὰ ἀντιμετωπισθῆ ὁ χιλιασμός. Ὁ ἀγὼν πρὸς περιφρούρησιν τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ καταστολὴν τῶν αἰρέσεων πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ μόνιμον στοιχεῖον τῆς ζωῆς τῆς ἐνορίας. Ὅπως δὲν νοεῖται ἐνορία χωρὶς λειτουργικὴν, ποιμαντικὴν, κατηχητικὴν, προνοιακὴν δραστηριότητα οὕτω δὲν πρέπει νὰ νοῆται καὶ χωρὶς ἀντιαιρετικὴν μέριμναν γενικῶς καὶ ἀντιχιλιαστικὴν εἰδικῶς. Ἡ φροντίς αὐτὴ δύναται νὰ ἀναληφθῆ ὑπὸ ὁμάδος πιστῶν καταλλήλως ἐκπαιδευμένων ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἐφημερίου. Τὸ περιεχόμενον καὶ αἱ μορφαὶ δράσεως μιᾶς παρομοίας ὁμάδος ἤμποροῦν νὰ καθορισθοῦν συγκεκριμένως μὲ βᾶσιν τὰς προτάσεις τῶν πνευματικῶν κινήσεων.

4. Ὑπὸ πολλῶν κρίνεται ὡς ἐντελῶς ἀπαραίτητος ἢ ἱδρυσις παρὰ τῆ Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆ ἐνὸς εἰδικοῦ Γραφείου παρακολούθησεως τῶν ἀντι-ὀρθοδόξων ξένων προπαγανδῶν. Τὸ Γραφεῖον αὐτὸ θὰ ἔχῃ τὴν εὐθύνην τῆς ὀργανώσεως τῶν σχετικῶν φροντιστηρίων διὰ κληρικούς καὶ λαϊκούς, τὴν παρακολούθησιν τῶν ἐντύπων, τὸν ἐφοδιασμόν τῶν ἐνοριῶν διὰ καταλλήλου ἀντιαιρετικοῦ ὕλικου καὶ τὸν συντονι-

σμόν τῆς ὅλης ἐργασίας, ἰδιαιτέρως τῆς ἀφορώσεως εἰς τὸν χιλιασμόν. Ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ διαθέτει πρεσβυτέρους ἱκανοὺς νὰ ἀναλάβουν τὸ ἔργον αὐτό. Ἦδη γίνεται μίᾳ σχετικῇ προσπάθειᾳ ἢ ὁποία πρέπει νὰ συστηματοποιηθῆ καὶ ὀργανωθῆ πληρέστερον. Ἡ ἱδρυσις τοῦ Γραφείου θεωρεῖται ἀπολύτου προτεραιότητος καὶ θὰ ἀποτελέσῃ δεῖγμα μιᾶς ἀντιμετωπίσεως τοῦ χιλιασμοῦ διὰ μόνιμου, συστηματικῆς καὶ ἀδιακόπου ἐργασίας καὶ ὄχι διὰ περιπτωσιακῶν σπαρμαδικῶν ἐνεργειῶν.

5. Παρόμοιον Γραφεῖον ἢ Ἐπιτροπὴ θὰ ἔπρεπε νὰ λειτουργήσῃ καὶ παρὰ τῆ Ἱερᾶ Συνόδου ἢ τῆ Ἀποστολικῆ Διακονία μὲ συμμετοχὴν εἰδικῶν καὶ ἀποστολικῶν γενικωτέρων. Τὸ Γραφεῖον αὐτὸ θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναλάβῃ καὶ τὴν χειρισμὸν τῶν θεμάτων τῶν σχετικῶν μὲ προβλήματα εἰς τὰ ὁποῖα τίθεται ζήτημα νομοθετικῆς ἢ δικαστικῆς ἐπεμβάσεως τῆς Πολιτείας. Δὲν ἐπεκτείνόμεθα εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ διότι περὶ αὐτοῦ γίνεται μακρὸς λόγος εἰς τὸ Πρακτικὸν τῆς Συνεδριάσεως τῆς 2.9.75 τῆς διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 3237/8.8.75 ἐγγράφου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου συγκροτηθείσης «Ἐπιτροπῆς Μελέτης τοῦ Χιλιαστικοῦ Προβλήματος». Εἰς τὸ αὐτὸ Πρακτικὸν περιέχονται καὶ ἄλλαι σημαντικαὶ προτάσεις αἱ ὁποῖαι δέον νὰ μελετηθοῦν ἐν ἀνέσει καὶ εἰς βάθος.

Ὑποβάλλω εὐσεβάτως τὰ ἀνωτέρω τῆ Ὑμετέρα Μακαριότητι ἔχων κατὰ νοῦν τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ Κυρίου «πᾶσα φυτεία ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ Πατήρ μου ὁ οὐράνιος ἐκριζωθήσεται» (Ματθ. ιε' 13). Ἡ διαβεβαίωσις αὐτὴ πείθει περὶ τῆς τελικῆς νίκης τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διαφυλαττομένης ἀληθείας ἐπὶ τῶν οἰωνοδῆποτε ἐχθρῶν τῆς. Ἀλλὰ μέχρι τῆς νίκης αὐτῆς ἰσχύει ἢ ἐντολὴ περὶ ἐπαγρυπνήσεως (Πράξ. κ' 31) καὶ περὶ ἀκαταπαύστου μάχης: «ὥς τοῦ θανάτου ἀγωνίσαι περὶ τῆς ἀληθείας καὶ Κύριος ὁ Θεὸς πολέμησει ὑπὲρ σοῦ» (Σοφ. Σειράχ δ' 28).

Ἐπὶ τούτοις ἐξαιτούμενος τὰς Ὑμετέρας εὐχὰς

Διατελῶ μετὰ βαθέας σεβασμοῦ ἐν Κυρίῳ

† Ὁ Βρεσθένης ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

9. ΑΙΤΗΣΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΤΕΛΕΙΑΣ ΧΑΡΤΟΥ

Κατὰ μῆνα Νοέμβριον ἐδημοσιεύετο εἰς τὸν Ἀθηναϊκὸν Τύπον ἢ εἶδησις, ὅτι οἱ Χιλιασταὶ ἀπεθρασύνθησαν εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε ὑπέβαλον πρὸς τὴν Γενικὴν Διεύθυνσιν Τύπου αἴτησιν περὶ χορηγήσεως αὐτοῖς ἀτελείας Χάρτου πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν περιοδικῶν των. Ἡ εἶδησις αὕτη προὐκάλεσε τὴν ἄμεσον ἀντίδρασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἢ ὁποία καὶ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 4867/28.11.75 ἐγγράφου Αὐτῆς πρὸς τὸν ἀρμόδιον Ὑπουργὸν ἐζήτη τὴν ἀπόρριψιν τῆς διαληφθείσης αἰτήσεως.

'Η απάντησις τοῦ Ὑπουργοῦ ὑπῆρξεν ἄμεσος. Μόλις μετὰ τρεῖς ἡμέρας ὁ κ. Γεώργιος Ράλλης, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. Α. 3008/1.12.1975, ἐπληροφόρει τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον κ. Σεραφεῖμ, ὅτι ἔδωκεν ἀρμοδίως ὁδηγίας διὰ τὴν ἀπόρριψιν τῆς αἰτήσεως τῶν «Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά».

'Ἦτο τοῦτο μία ἐπιτυχία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τὴν ὁποίαν ὅμως οὐδεὶς ἐξ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἐμφανίζονται ὡς μονοπωλοῦντες τὸ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἀμωμότητος Πίστεως ἡμῶν ἐνδιαφέρον, κατεδέχθη νὰ σημειώσῃ καὶ νὰ προβάλλῃ. Τοῦτο θὰ ἰσοδυναμῇ πρὸς προβολὴν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐνῶ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ζητοῦν τὴν παντὶ τρόπῳ προβολὴν τοῦ ἀτόμου των. Εἰς αὐτὸν τὸν δύστηνον τόπον ὑπάρχουν πολλοὶ οἱ ὅποιοι θορυβοποιοῦν, κοπτόμενοι δῆθεν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. Τῇ ἀληθείᾳ ὅμως κόπτονται ὑπὲρ τῆς προβολῆς τοῦ ἑαυτοῦ των, διὸ καὶ χαίρουν μὲν, ὅταν ὑπάρχουν προβλήματα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, διότι οὕτως ἔχουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐμφανίζωνται ὡς ἀμύνητορες τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀλλὰ δὲν χαίρουν, ὅταν λύωνται τὰ προβλήματα, ἐφ' ὅσον κάποιος ἄλλος ἐνήργησε διὰ τὴν διευθέτησίν των.

'Η περίπτωσις τῆς ἀτελείας Χάρτου ἀπέδειξεν ἐμφαντικῶς τοῦ λόγου τούτου τὸ ἀσφαλές. Τὰ σχετικά ἔγγραφα ἔχουν ὡς ἐξῆς:

(30)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
 ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 (Τ.Τ. 140)

'Αριθμ. { Πρωτ. 4867
 Διεκπ. 2184 } 'Αθήνησι τῆ 82-11-1975

Πρὸς
 τὸν Ἐντιμότατον Κύριον

Γεώργιον Ράλλη

'Υπουργὸν Προεδρίας Κυβερνήσεως

'Εν τ α ῦ θ α

'Εντιμότατε κ. Ὑπουργέ,

Μετὰ ζωηρᾶς ἀνησυχίας ἐπληροφορήθημεν τὴν πρωτὰκουστον εἶδησιν, ὅτι ὑπεβλήθη εἰς τὴν ὑφ' Ὑμῶν Γενικὴν Διεύθυνσιν Τύπου αἰτήσεις ἐκ μέρους τῆς Ὁργανώσεως «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά» διὰ τὴν χορήγησιν χάρτου ἀτελῶς, πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν περιοδικῶν «Εὐπνα» καὶ «Σκοπιά», δι' ὧν διοχετεύονται εἰς τὰ λαϊκὰ κυρίως κοινωνικὰ στρώματα αἱ διεθνιστικαί, ἀντιχριστιανικαὶ καὶ ἀντιθρησκευτικαὶ ἰδέαι τῆς Ὁργανώσεως ταύτης, ὡς καὶ τὰ ποικίλα ἀναρχικὰ συνθήματα αὐτῆς, ὧν βριθοῦσιν αἱ παντοειδεῖς ἐκδόσεις τῶν Χιλιαστῶν.

'Εχοντες ἐπίγνωσιν τῶν ἐναντι τοῦ Ἔθνους καὶ τοῦ φιλοχρίστου πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας εὐθυνῶν ἡμῶν κρούομεν Ὑμῖν τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου. Ἡ ἀποδοχὴ τῆς ὑποβληθείσης Ὑμῖν αἰτήσεως καὶ ἡ χορήγησις τοῦ αἰτουμένου Δημοσιογραφικοῦ Χάρτου ἰσοδυναμῇ πρὸς ναρκοθέτησιν τῶν θεμελιῶν τοῦ Ἔθνους. Ἡ Δημοκρατία δὲν ταυτίζεται μὲ τὴν ἀσυνδοσίαν. Ἐλέγξατε τὸν ἀριθμὸν τῶν δεδηλωμένων ὁπαδῶν τῆς ἀντεθνικῆς ταύτης Ὁργανώσεως — κατὰ τὴν τελευταίαν ἀπογραφήν τῆς 14ης Μαρτίου 1971 δὲν ἔφθανον τὸν ἀριθμὸν τῶν

20.000 οἱ δηλώσαντες τὴν ἰδιότητα ταύτην, ὡς ἐπληροφόρησαν ἡμᾶς ἐγκύριως αἱ ἀρμοδίαι Κρατικαὶ Ὑπηρεσίαι — καὶ συγκρίνατε τὸν ἀριθμὸν τούτου μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν κυκλοφορούντων χιλιαστικῶν περιοδικῶν, δι' ἃ ζητεῖται ἡ ἀτέλεια χάρτου, καὶ τῶν λοιπῶν ἐντύπων τῆς Ὁργανώσεως ταύτης. Ἀπλῆ ἀντιπαράθεσις τῶν δύο μεγεθῶν θὰ καταδείξῃ, ὅτι τὰ ἐντυπὰ ταῦτα χρησιμοποιοῦνται εὐρέως καὶ κατὰ κύριον λόγον διὰ προσηλυτισμὸν, ὁ ὁποῖος ἐν τούτοις ἀπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ άρθρου 13 παρ. 2 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος. Δύναται ἄρα γε ἡ Πολιτεία νὰ καταστῇ συνεργὸς εἰς μίαν τοιαύτην κατακριτέαν ἐνέργειαν, ὑποκύπτουσα ἐνδεχομένως εἰς πιέσεις ἢ παραπλανητικὰς κινήσεις τῶν θρασύτατα ἤδη ἐκδηλουμένων ὀργάνων τῆς χιλιαστικῆς προπαγάνδας.

Πέρα τῶν ἤδη ἐκτεθέντων ἡ παροχὴ τῆς ἀτελείας χάρτου θὰ ἀπετέλει κατ' οὐσίαν κ ρ α τ ι κ ἦ ν ἐ ν ἰ σ χ υ σ ι ν τῆς ἐντύπου προπαγάνδας μιᾶς ἀντιθρησκευτικῆς καὶ ἀντεθνικῆς Ὁργανώσεως.

Εἰς μίαν περίοδον, καθ' ἣν ἡ Πατρις παντοειδῶς ἐξοπλίζεται καὶ ἡ Κυβέρνησις καλεῖ τὸν Λαὸν εἰς αἵματηρὰς θυσίας διὰ τὴν ἀμυντικὴν ἀσφάλειαν τοῦ πατρίου ἐδάφους ἐναντι τῶν ἀρπακτικῶν διαθέσεων ἐχόντων γειτόνων του, θὰ ἀπετέλει ἐγκλημα ἐσχάτης προδοσίας ἢ χορήγησις ἀτελείας χάρτου καὶ εἴ τινας ἐτέρου προνομίου εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἀρνούνται νὰ παραλάβωσι τὸ ὄπλον, ὅπερ ἡ Πατρις ἐμπιστεύεται αὐτοῖς πρὸς περιφρούρησιν τῆς ἀκεραιότητος τοῦ ἐδάφους τῆς αἰωνίας καὶ πανενδόξου Ἑλλάδος.

'Ὅθεν Συνοδικῇ ἀποφάσει παρακαλοῦμεν, ὅπως ἐνεργήσῃτε πάραυτα διὰ τὴν ἀπόρριψιν τοῦ σχετικοῦ αἰτήματος τῶν «Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά».

'Επὶ τούτοις ἐπευλογοῦντες Ὑμᾶς πατρικῶς, διατελοῦμεν

† Ὁ Ἀθηνῶν Σεραφεῖμ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

κ.ἀ.α. Ἀρχιμ. Ἀμβρόσιος Λενῆς

Κοινοποιήσις

— Γεν. Δ/σιν Τύπου

— Δ/σιν Δημοσιογραφικοῦ χάρτου

— Πρὸς τὸν Πρόεδρον καὶ τὰ μέλη τῆς

'Επιτροπῆς χορηγήσεως ἀτελείας χάρτου.

'Υπουργεῖον Προεδρίας Κυβερνήσεως

'Εν τ α ῦ θ α

(31)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Α.Π. Α. 3008 'Εν Ἀθήναις τῆ 1η Δεκεμβρίου 1975

Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον

'Αθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος

κ. Σεραφεῖμ

Πρόεδρον Ι.Σ. τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

'Ι. Γενναδίου 14

Εν τ α ῦ θ α (140)

Μακαριώτατε,

'Αναφερόμενος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμ. 4867/2184/28.11.75 ἔγγραφο τῆς Ἱερᾶς ὑμῶν Συνόδου, ὅς ἐπαρέχω τὴν πληροφορίαν ὅτι ἔδωσα ἀρμοδίως ὁδηγίας, ὥστε νὰ μὴ χορηγηθῇ ἀτέλεια χάρτου εἰς τὴν ὀργανώσιν «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά», νὰ ἀπορριφθῇ δὲ ἡ ὑποβληθεῖσα ὑπ' αὐτῆς σχετικὴ αἰτήσις εἰς τὴν Γενικὴν Γραμματεῖαν Τύπου καὶ Πληροφοριῶν.

Μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΑΛΛΗΣ

10 ΜΙΑ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΙΣ

"Απασαι σχεδόν αί ἄχρι τοῦδε ἐκτεθεῖσαι ἐνέργειαι τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ ἀπέφρυσαν ἐκ τῆς ιδιότητος Αὐτοῦ ὡς Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Παράλλῃως ὁμοῦς ὁ Μακαριώτατος ὡς ποιμὴν καὶ Ἐπίσκοπος τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας τῆς Πρωτευούσης, τ.ἔ. ὡς Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, προσέβη εἰς μίαν ἄλλην σειρὰν ἀποφάσεων καὶ ἐνεργειῶν, δι' ὧν ἀπέβλεψεν εἰς τὴν κινητοποίησιν ἱκανῶν στελεχῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἀνέτης τοῦ Χιλιασμοῦ ἐν τῇ θεοσώστῳ Αὐτοῦ Ἐπαρχίᾳ.

Οὕτω συνέστησε παρὰ τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ «Γραφεῖον ἀντιμετωπίσεως αἰρέσεων», ὡς καὶ «Φροντιστήριον Στελεχῶν» πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν διαφόρων αἰρέσεων, τὴν ὀργανώσιν δὲ ἀμφοτέρων τῶν τομέων τούτων ἀνέθεσεν εἰς τὸν Αἰδεσιμολογιώτατον Πρεσβύτερον π. Ἀντώνιον Ἀλεβιζόπουλον, Ἐφημέριον τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, λόγιον κληρικόν, ἐδνιαντρίβοντα εἰδικῶς εἰς τὰ θέματα τῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν Χιλιαστῶν, καὶ συγγραφέα χιλιαστικῶν μελετῶν ἢ ἐνημερωτικῶν ἐτύπων.

Εἰς τὴν συνέχειαν παραθέτομεν ἐνεργείας τοῦ ὡς ἄνω Γραφείου ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς διοργανώσεως τοῦ Συνεδρίου τῆς Ριζουπόλεως, ὡς αὐταὶ ἐκτίθενται ἐν τῇ ἀπὸ 30-7-75 ἐκθέσει τοῦ π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου, καθὼς ἐπίσης τὴν ὑπ' ἀριθμ. 256/26.6.75 Ἐγκύκλιον τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τὸ ἀπὸ 16.10.75 Ἐνημερωτικὸν Σημείωμα περὶ διοργανώσεως Φροντιστηρίου Ἐκκλησιαστικῶν Στελεχῶν, καὶ τέλος τὴν ἀπὸ 9.12.75 ἐκθεσιν τοῦ διαληφθέντος κληρικοῦ περὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Φροντιστηρίου τούτου καὶ τῆς γενομένης λοιπῆς ἀντιχιλιαστικῆς ἐργασίας. Ταῦτα πάντα, φρονοῦμεν, ἀποτελοῦν μίαν ὑποδειγματικὴν δραστηριοποίησιν μιᾶς τοπικῆς Ἐκκλησίας πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ Χιλιαστικοῦ κινδύνου, διὸ καὶ τὰ παραθέτομεν πρὸς ἐνήμερωσιν παντὸς δυναμένου καὶ ἐπιποθοῦντος νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν προφύλαξιν τῆς ἀμωμήτου πίστεως τῶν Ὁρθοδόξων, ἀπὸ «τῶν Ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται... ἐν ἐνδύμασι προβάτων, ἔσωθεν δὲ εἰσι λύκοι ἄρπαγες» (Ματθ. ζ' 15), κατὰ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου.

(32)

Μακαριώτατον

Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος

κ.κ. Σεραφεῖμ

'Ενταῦθα

'Εν Ἀθήναις τῇ 30.7.75

Θέμα: Ἀντιχιλιαστικὴ ἐργασία μηνὸς Ἰουλίου 75

Μακαριώτατε,

Σχετικῶς πρὸς τὸ ὡς ἄνω θέμα καὶ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ χιλιαστικοῦ Συνεδρίου εἰς Ριζούπολιν (10.7-13.7.75) τὸ νεοσύστατον Γραφεῖόν μας ἐπραγματοποίησε τὴν ἀκόλουθον δραστηριότητα:

α) Συνετάγη εἰδικὸν ὑπόμνημα, ἀναφερόμενον εἰς τὰς σχέσεις τῶν «μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά» πρὸς τὸ Ἔθνος καὶ ὑπεβλήθη τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι.

β) Ἐπραγματοποιήθησαν ποικίλαι συναντήσεις μετὰ διαφόρων παραγόντων πρὸς διαπίστωσιν τῶν προθέσεων τῶν «μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά» κατὰ τὸ ὡς ἄνω συνέδριον.

γ) Ἐπραγματοποιήθησαν ἐπικοινωνιαὶ μετὰ σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν πρὸς κινητοποίησιν αὐτῶν.

δ) Ἐπραγματοποιήθησαν ἐπικοινωνιαὶ μετὰ διαφόρων παραγόντων, δημοσιογράφων, ὀργανώσεων, μειονομένων ἀτόμων, πρὸς ἐνημέρωσιν αὐτῶν καὶ ἐπίτευξιν συνεργασίας.

ε) Μετὰ ὁμάδος συνεργατῶν ἐν Ἁγίᾳ Παρασκευῇ Ἀττικῆς κατεστρώθη σχέδιον δράσεως, ἀποσκοποῦν εἰς τὸν προβληματισμὸν τῶν «μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά» καὶ εἰς τὴν μετάδοσιν τῆς ὀρθοδόξου μαρτυρίας μας. Συνετάγησαν 4 βασικὰ συνθήματα —ἐρωτήματα, τὰ ὁποῖα ἀνεγράφησαν εἰς πανῶ.

στ) Τῇ συνεργασίᾳ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἐξετυπώθησαν δύο φέγγ-βολάν, ἐν διὰ τοὺς ὀρθοδόξους καὶ ἐν διὰ τοὺς ἰδίους τοὺς «μάρτυρας τοῦ Ἰεχωβά», ἀναλύοντα καταλλήλως τὰ ὡς ἄνω συνθήματα (100.000 ἀντίτυπα ἕκαστον).

ζ) Ἡ ἐν λόγῳ ὁμάς ἐπραγματοποίησε ἐκπαιδευτικὰς συναντήσεις καὶ ἀνέλαβε, τῇ συνεννοήσει καὶ μετὰ τῶν τοπικῶν Ἀρχῶν, τὴν ἐπίδειξιν τῶν ὡς ἄνω συνθημάτων καὶ τὴν διανομὴν τῶν φέγγ-βολάν εἰς τοὺς ἰδίους τοὺς «μάρτυρας τοῦ Ἰεχωβά». Ὁ τρόπος δράσεως τῶν νέων αὐτῶν (15 ἀγῶρια καὶ κορίτσια) ἐστέφθη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας καὶ ὡς πρὸς τὸν ὡς ἄνω θεθέντα σκοπὸν καὶ ὡς πρὸς τὴν ὀφέλειαν καὶ τῶν ἰδίων τῶν μελῶν τῆς ὁμάδος, τὰ ὁποῖα καὶ μετὰ τὸ συνέδριον συνέχισαν τὴν ἀντιχιλιαστικὴν δραστηριότητα εἰς ὀλόκληρον τὸ προάστιον τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς.

η) Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ συνεδρίου παρηκολούθηθον προσωπικῶς τὴν ὅλην κίνησιν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ σταδίου, βάσει εἰδικῶς καταστροφέντος προγράμματος. Ἰδιαιτέρως δὲ κατὰ τὴν πρώτην καὶ τὴν τελευταίαν ἡμέραν (Κυριακὴν) ἐπραγματοποίησα πολλὰς συζητήσεις μετὰ τῶν κατόικων τῆς Ριζουπόλεως (εἰς τοὺς δρόμους καὶ εἰς τὸ πλησίον καφενεῖον τῆς περιοχῆς) καθὼς καὶ κηρύγματα εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Προφήτου Ἡλία.

θ) Ἰδιαιτέρα φροντίς ἐλήφθη διὰ τὴν ὀρθόδοξον ἐνημέρωσιν τοῦ καθημερινοῦ τύπου διὰ κειμένον, ἀναφερομένον εἰς τὰ ἐντὸς τοῦ γηπέδου λεγόμενα. Τὰ ὀρθόδοξα ταῦτα σχόλια τῶν χιλιαστικῶν διαλέξεων, δημοσιεύμενα αὐτοῦσια εἰς τὰς ἐφημερίδας, ἔφερον μεγάλην σύγχυσιν εἰς τοὺς ὑπευθύνους τοῦ συνεδρίου, οἱ ὅποιοι, καθὼς εἶμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω, διεκατεῖχοντο ὑπὸ μεγάλης νευρικότητος ἐντὸς τοῦ γηπέδου...

ι) Ἡ συνεργασία αὕτη συνεχίσθη καὶ μετὰ τὴν λήξιν τοῦ συνεδρίου καὶ ἐπεξετάθη καὶ εἰς τὰς ἐπαρχιακὰς ἐφημερίδας Τρικάλων καὶ Λαρίσης. Συνολικῶς συνετάγησαν καὶ ἀπεστάλησαν 15 ἀνακοινώσεις τὰς ὁποίας καὶ ἐπισυνάπτω.

ια) Ἐπραγματοποιήθη λήψις διὰ τρεῖς ἐκπομπὰς τῆς τηλεοράσεως, ἀναφερομένης εἰς θέματα, τὰ ὁποῖα συνεζητήθησαν κατὰ τὸ συνέδριον τῆς Ριζουπόλεως ἢ ἐτέθησαν ὑπὸ τῶν δημοσιογράφων τῶν ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων. Εἰς τὰς ἐκπομπὰς αὐτὰς ἔλαβε μέρος καὶ ἡ ὡς ἄνω ὁμάς ἐξ Ἁγίας Παρασκευῆς.

ιβ) Ἐξεδόθη τὸ ὑπ' ἀριθμ. 4 ἀντιχιλιαστικὸν φυλλάδιον «ΕΣΤΩ Ο ΘΕΟΣ ΑΛΗΘΗΣ».

ιγ) Ἐπραγματοποιήθησαν πολλὰι συζητήσεις μετὰ «μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά» καὶ ταλαντευομένων. Εἰς τρεῖς ἐξ αὐτῶν τῶν περιπτώσεων ἐπετεύχθη ἡ διακοπὴ πάσης σχέσεως μετὰ «μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά».

ιδ) Καθημερινώς σχεδόν τηλεφωνούν «μάρτυρες του 'Ιεχωβά» και πραγματοποιούνται τηλεφωνικά συζητήσεις βάσει της 'Αγίας Γραφής. Κατά την πρώτην επικοινωνίαν δέν αναφέρονται όνόματα ή στοιχεία. Σκοπός μας είναι να δημιουργήσωμεν κλίμα εμπιστοσύνης, ώστε να παρακινήθουν να ξανατηλεφωνήσουν ή και να ζητήσουν προσωπικήν συνάντησιν.

ιε) Ήρχισεν ή άξιοποίησις τών διαλέξεων του ώς άνω συνεδρίου της Ριζουπόλεως.

'Επί τούτοις, Μακαριώτατε, άσπαζόμενος την δεξιάν Σας διατελώ

μετά υίχης άγάπης και άφοσιώσεως

Πρεσβύτερος 'Αντώνιος 'Αλεβιζόπουλος

(33)

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ

'Αριθμ. Πρωτ. Φ. 955/2511

'Εν 'Αθήναις τῇ 26ῃ 'Ιουνίου 1975

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 256

Πρός

Τούς Εύλαβεστάτους Προέδρους τών 'Εκκλησιαστικῶν Συμβουλίων τών 'Ιερῶν Ναῶν τῆς καθ' ἡμᾶς 'Αγιωτάτης 'Αρχιεπισκοπῆς και πάντας τούς 'Εφημερίους και Διακόνους αὐτῆς.

'Εν τ α ὕ θ α .

1. Καθώς είναι γνωστόν, κατά τόν τελευταίον καιρόν οι όνομαζόμενοι «Μάρτυρες του 'Ιεχωβά» κινούνται ελευθέρως πραγματοποιοῦν παντός είδους συναθροίσεις και συνελεύσεις και διερχονται τάς οίκίας τών ὀρθοδόξων, ἐπιτυγχάνοντες να προσηλυτίσουν πολλούς, κυρίως εκείνους, οι οποίοι δέν γνωρίζουν ἐπακριβῶς τήν ὀρθόδοξον πίστιν και τάς πραγματικάς διαθέσεις και προσηλυτιστικάς μεθόδους τῆς 'Εταιρίας «Σκοπιά». Εἶναι δέ ἀποδεδειγμένον, ὅτι τὸ σύστημα πλύσεως ἐγκερφάλου, τὸ ὁποῖον τόσον ἐπιτυχῶς πραγματοποιεῖ ή ἐν λόγῳ, 'Οργάνωσις είναι ἀποτελεσματικόν. Μετά ἐν μικρόν χρονικὸν διάστημα ή ἐκ μέρους μας συμπαράστασις πρὸς «κατηχομένους» τών «μαρτύρων του 'Ιεχωβά» καθίσταται λίαν δυσχερής, ἐάν ὄχι ἀδύνατος. Συνεπῶς ὁ μόνος ὀρθὸς τρόπος ἀποτελεσματικῆς ἀντιμετώπισεως τοῦ κινδύνου αὐτοῦ είναι ή προληπτικὴ ἐργασία μεταξύ τών ὀρθοδόξων.

2. 'Επειδὴ ὁ τομεὺς αὐτὸς τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου είναι λίαν ἐξειδικευμένος και ἀπαιτεῖ μεταξύ ἄλλων γνώσιν τῆς ψυχολογίας και τοῦ τρόπου σκέψεως και δράσεως τών «μαρτύρων του 'Ιεχωβά» και ἐπειδὴ, τυχόν, ἀστοχος ἐνέργεια ἐκ μέρους μας μόνον ὀφελος εἰς τούς «μάρτυρας του 'Ιεχωβά» δύναται να ἐπιφέρει, ή 'Ιερά 'Αρχιεπισκοπή 'Αθηνῶν ἀνέθεσεν τὸ ὅλον ἔργον εἰς τὸν Αἰδεσιμολογιώτατον Πρωτοπρεσβύτερον κ. 'Αντώνιον 'Αλεβιζόπουλον, ὁστις ἀνέλαβε και τήν ὀργάνωσιν εἰδικῶ ἐπιτελείου πρὸς συστηματικὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ ὅλου θεματός.

3. "Ὅθεν και προτρεπόμεθα ὑμᾶς, ὅπως συνεργάζησθε διὰ τὰ θέματα αὐτὰ μετὰ τοῦ ὡς ἄνω Κληρικοῦ τῆς 'Ιερᾶς 'Αρχιεπισκοπῆς, ἀπευθυνόμενοι εἰς τὸ παρά τῇ 'Ιερᾷ Συνόδῳ Γραφεῖον αὐτοῦ (Γηλ. 719161), ἀπὸ τὸ ὁποῖον δύνασθε να προμηθευθῆτε και ἀριθμῶν φυλλαδίων ὑπὸ τὸν τίτλον ΕΣΤΩ Ο ΘΕΟΣ ΑΛΗΘΗΣ, τὰ ὁποῖα θερμῶς συνιστῶμεν. Παραγγέλλομεν δ' ὅπως, μετὰ τῶν εὐσεβῶν ἐνοριτῶν ὑμῶν ἐπιλέξητε δύο άτομα (ένα ἄνδρα και μίαν γυναῖκα), τὰ ὁποῖα θὰ λάβουν μέρος εἰς εἰδικὴν

ἐκπαίδευσιν και γνωστοποιήσητε, τὸ ταχύτερον δυνατόν, εἰς τήν 'Ιερὴν 'Αρχιεπισκοπὴν τὸ ὄνοματεπώνυμον αὐτῶν, καθὼς και τήν διεύθυνσιν, τὸ τηλέφωνον, τὸ ἐπάγγελμα, τήν ἡλικίαν και τάς γραμματικάς αὐτῶν γνώσεις.

'Εντολῇ τοῦ Μακ. 'Αρχιεπισκόπου

'Ο Πρωτοσύγκελλος

'Αρχιμ. Μάξιμος Ἐύδας

(34)

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΕΩΣ ΑΙΡΕΣΕΩΝ

'Ενημερωτικὸν Σημεῖωμα

1. 'Η τελετὴ ἐνάρξεως τοῦ Φροντιστηρίου θὰ γίνῃ τὴν 29 τ.μ., ἡμέραν Τετάρτην και ὥραν 6.30 εἰς τὸν 'Ιερὸν Ναὸν 'Αγίας Παρασκευῆς 'Αττικῆς (Προάστιον 'Αγίας Παρασκευῆς).

2. Τὰ μαθήματα θὰ ἀρχίσουν τὴν 5ην Νοεμβρίου, ἡμέραν Τετάρτην και θὰ γίνωνται ἐκάστην Τετάρτην, ὥραν 5-7.30' μ.μ. εἰς αἴθουσαν κειμένην ἐπὶ τῆς διασταυρώσεως τῶν ὁδῶν Χαλανδρίου και Σουλίου, πλησίον τῆς Πλατείας 'Αγίας Παρασκευῆς.

3. Μετὰ τὴν λήξιν τῆς τελετῆς ἐνάρξεως (29 τ.μ.), οἱ σπουδασταὶ ὀφείλουσιν να παραδώσουν, συμπεπληρωμένον και ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τῶν ἰδίων και τοῦ Προέδρου τοῦ 'Εκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τῆς 'Ενορίας των, τὸ Δελτίον ἐγγραφῆς.

4. Οἱ Πρόεδροι τῶν 'Εκκλησιαστικῶν Συμβουλίων παρακαλοῦνται ὅπως ἐπισυνάψουν δι' ἕκαστον συμπεπληρωμένον Δελτίον ἐγγραφῆς τὸ ποσὸν τῶν 250 δρχ. διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν ἀπαραιτήτων βιβλίων, συμφώνως πρὸς τὴν σχετικὴν ἐγκύκλιον τῆς 'Ιερᾶς 'Αρχιεπισκοπῆς, ὥστε να καταστή δυνατὴ ή ἐγκαιρος προμήθεια αὐτῶν και παράδοσις των εἰς τούς σπουδαστάς κατά τὸ πρῶτον μάθημα τῆς 5ης Νοεμβρίου.

5. Τὰ μαθήματα θὰ γίνουν εἰς δύο κύκλους, ή δὲ παρακολούθησις αὐτῶν θὰ εἶναι ὑποχρεωτικὴ και θὰ δίδωνται παρουσιαί.

6. 'Ο πρῶτος κύκλος μαθημάτων θὰ διαρκέσῃ μέχρι τέλους 'Απριλίου. Θὰ διδασθοῦν τὰ μαθήματα: α) Εἰσαγωγή εἰς τὴν 'Αγίαν Γραφήν θὰ διδάξῃ ὁ π. Γ. Μεταλληνός) και, β) 'Αναίρεσις βασικῶν πλανῶν τῶν Μαρτύρων τοῦ 'Ιεχωβά (θὰ διδάξῃ ὁ κ. Ν. Σωτηρόπουλος). Εἰς τὸν δεύτερον κύκλον θὰ διδασθοῦν τὰ μαθήματα: α) 'Εκθεσις ὀρθοδόξου πίστεως (π. 'Α. 'Αλεβιζόπουλος και κ. Ν. Σωτηρόπουλος) και, β) Ἀυτοαναίρεσις τῆς 'Οργανώσεως τῶν Μαρτύρων τοῦ 'Ιεχωβά (π. 'Αντώνιος 'Αλεβιζόπουλος).

7. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς λειτουργίας τοῦ πρώτου κύκλου τοῦ Φροντιστηρίου, οἱ σπουδασταὶ θὰ ὑποβληθοῦν εἰς τρία βασικὰ τέστ (τέλη 'Ιανουαρίου, τέλη Φεβρουαρίου, τέλη Μαρτίου).

8. Κατὰ τὸν μῆνα Μάϊον θὰ πραγματοποιηθοῦν ἐν ή δύο διήμερα (Σαββατοκύριακα), κατὰ τὰ ὁποῖα θὰ γίνῃ σύντομος ἐπανάληψις ὁλοκλήρου τῆς διδασθείσης ὕλης.

9. Μετὰ ταῦτα θὰ πραγματοποιηθοῦν προφορικαὶ και γραπτὰ ἐξετάσεις ἐπὶ τῆς διδασθείσης ὕλης.

10. "Ὅσοι ἐκ τῶν σπουδαστῶν ἐπιτύχουν εἰς τὰς ὡς ἄνω ἐξετάσεις, ἔχουν τὸ δικαίωμα να φοιτήσουν εἰς τὸν δεύτερον

κύκλον του Φροντιστηρίου, προκειμένου μετά την επιτυχή αποφοίτησίν των, να χορηγηθῆ τὸ πτυχίον του Φροντιστηρίου και νὰ ἀνατεθῆ εἰς αὐτοὺς εἰδικὴ ὑπευθυνότης. Οἱ λοιποὶ θὰ συνεχίσουν τὴν ἐκπαίδευσιν ὑπὸ διαφοροποιημένη μορφήν και μετὰ τὴν ἀποφοίτησίν των, θὰ ἀνατεθῆ και εἰς αὐτοὺς ἀνάλογος πρὸς τὰς γνώσεις των ὑπηρεσία.

11. Ἐκτὸς τῶν τακτικῶν μαθημάτων πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν σπουδαστῶν, θὰ πραγματοποιηθοῦν ἐξορμήσεις και ἄλλαι ἐκδηλώσεις.

12. Ἡ φοίτησις εἰς τὸ Φροντιστήριον δὲν δημιουργεῖ διὰ τοὺς σπουδαστάς, οὐδεμίαν οικονομικὴν ὑποχρέωσιν. Τὰ εἰσιτήρια μεταβάσεως εἰς τὸ χῶρον διδασκαλίας και ἐπιστροφῆς εἰς τὰς οἰκίας των ἀναλαμβάνει ἡ ἐνορία, εἰς τὴν ὅποιαν ἕκαστος ἀνήκει. Οὗτος ὑποχρεοῦται νὰ φέρῃ μαζί του μόνον ἓν σημειωματάριον.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 16.10.1975.

Ὁ εἰδικὸς ἐντεταλμένος

π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζόπουλος

(35)

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΕΩΣ ΑΙΡΕΣΕΩΝ
Ἐπεύθυνος: π. Α. ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐν Ἀθήναις τῆ 9.12.1975

Μακαριώτατον

Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν και πάσης Ἑλλάδος

κ.κ. Σεραφείμ

Ἐνταῦθα

Θέμα: Ἀντιγίλιαστικὴ ἐργασία

Μακαριώτατε,

Εἰς ἐκτέλεσιν σεβαστῆς ἐντολῆς Σας ὠργανώθησαν αἱ κάτωθι δραστηριότητες:

α. Φροντιστήριον ἀντιμετωπίσεως αἰρέσεων.

1) Μέλη: Τὸ Φροντιστήριον παρακολουθοῦν 180 περίπου κληρικοὶ και λαϊκοὶ ἐκ τῆς περιφέρειας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς και ὁμῶρον πρὸς Αὐτὴν Μητροπόλεων. 2) Χῶρος: Αἴθουσα τελετῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. 3) Χρόνος: Ἐκάστην Τετάρτην, ὥραν 5-7,30 μ.μ. 4) Μαθήματα: α) Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφήν, β) Ἐκθεσις Ὀρθοδόξου πίστεως, γ) Ἀναίρεσις τῶν κακοδοξῶν τῶν Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά. 5) Μέχρι τοῦδε διδάσκοντες: α) ὁ π. Γεώργιος Μεταλληνός, β) π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζόπουλος και γ) ὁ κ. Ν. Σωτηρόπουλος.

β. Διαλέξεις — Συζητήσεις.

1) Ἐπραγματοποιήθησαν 6 διαλέξεις εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς και τῶν Μητροπόλεων: Μεγαρίδος, Περιστερίου και Μεσσηνίας. 2) Ἐπραγματοποιήθη ἐπιτυχῶς πλῆθος συναντήσεων εἰς οἰκίας μετὰ μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά, παρουσιαστικῶν και ἀποκαταστατικῶν. 3) Ἐπραγματοποιήθησαν πολλαὶ τηλεφωνικαὶ συζητήσεις μετὰ Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά και μετὰ ταλαν-

τευομένων ὀρθοδόξων, οἱ ὅποιοι συνέπεσε νὰ μελετήσουν ἐντυπα ἀναγράφοντα τὸ τηλεφώνον μου. Ὡς στόχος ἐτέθη ἡ προληπτικὴ ποικιλικὴ και ὁ προβληματισμὸς τῶν «Μαρτύρων» τοῦ Ἰεχωβά».

γ. Ἀντιαιρετικοὶ ἐνοριακοὶ κύκλοι.

Ἰδρύθησαν κύκλοι εἰς 3 ἐνορίας, τοὺς ὁποίους ἀνέλαβον μέλη τοῦ Φροντιστηρίου. Ὡς κύριος στόχος ἐτέθη ἡ μελέτη τῆς Ἀγίας Γραφῆς, ἡ ἔκθεσις τῆς ὀρθοδόξου διδασκαλίας και ἡ ἀναίρεσις τῶν πλανῶν τῆς «Σκοπιᾶς».

δ. Δραστηριότης διὰ τοῦ Τύπου.

Εἰς ὅλα τὰ σχετικὰ δημοσιεύματα τοῦ καθημερινοῦ τύπου, τὰ ὅποια περιέπεσαν εἰς τὴν ἀντίληψίν μου, ἀπεστάλη εἰδικὴ ἀπάντησις, ἡ ὅποια και ἐδημοσιεύθη εἰς μίαν ἢ περισσοτέρας ἐφημερίδας και προεκάλεσε, ἐν συνεχείᾳ, τηλεφωνικὰς συζητήσεις.

ε. Φυλλάδια.

Ἐξεδόθησαν τὰ ὑπ' ἀριθ. 5-6 τεύχη τῆς σειρᾶς «Ἐστὼ ὁ Θεὸς ἀληθὴς» και ἓν φέγγυ-βολάν, ἀπευθυνόμενον πρὸς τοὺς Μάρτυρας τοῦ Ἰεχωβά και περιέχον τὸ τηλεφώνον τοῦ Γραφείου μου, πρὸς περαιτέρω ἐπικοινωνίαν.

στ. Προτάσεις.

Μετὰ τὰς συνταγματικὰς ἐλευθερίας, ὁ κίνδυνος συνεχῶς ὀγκοῦται. Ἐνδεικτικῶς ἀναφέρω δύο γεγονότα:

α. Εἰς τὰ Νέα Λιόσια οἱ «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά» ἐνοικίασαν πρὸς 25.000 δρχ. μηνιαίως Κινηματογράφον. Εἰς τὸν χῶρον αὐτὸν πραγματοποιοῦν τακτικῶς συναθροίσεις ἄνω τῶν 1.000 ἀτόμων.

β. Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά» ἐκ ξένης περιφέρειας, ἐπιβαίνοντες αὐτοκινήτου, περιήλθον ὀλόκληρον τὸ προάστιον τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς διανεμόντες φυλλάδια και πραγματοποιοῦντες προκλητικώτατα συζητήσεις μετὰ τῶν διερχομένων, ἀκόμη και μετὰ τῶν μαθητριῶν, κατὰ τὴν ὥραν τῆς προσελεύσεώς των εἰς τὸ Κέντρο Νεότητος τῆς Ἐνορίας.

Τὸ πρόβλημα θὰ γίνῃ ἀκόμη δεῦτερον ὅταν τεθῆ εἰς λειτουργίαν τὸ τεράστιον ἐργοστάσιον τῆς «Σκοπιᾶς», τὸ ὅποιον οἰκοδομεῖται εἰς τὸ Μαρῶσι και προορίζεται νὰ ἐκδίδῃ κείμενα δι' ὀλόκληρον τὴν Μέσην Ἀνατολήν!

Διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς, δεόν ὅπως ἡ ἐνημέρωσις τῶν Ὀρθοδόξων λάβῃ χαρακτηριστὰ συστηματικὴν και ὄχι περιστασιακὴν. Ἡ ἐνημέρωσις αὕτη πρέπει νὰ στηρίζεται εἰς ἀντικειμενικὴν ἔρευνα, ἡ δὲ ἀναίρεσις τῆς πλάνης ἐπὶ τῆς τρεχούσης διδασκαλίας, τῆς ψυχολογίας, τῆς μεθόδου ἐργασίας και ἐπιχειρηματολογίας τῶν «Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά» και ὄχι τόσον ἐπὶ τοῦ συναίσθηματος ἢ τῶν παλαιῶν ἀντιλήψεων τῆς Ὀργανώσεως «Σκοπιᾶς». Ἐκτὸς τούτου πρέπει νὰ ἀποφεύγονται αἱ ὕβρεις και αἱ ἐνέργειαι, αἱ ὅποιαι δημιουργοῦν εἰς τὴν συνείδησιν ἀσθητικῶν και ἀδιαφάρων ἀτόμων συμπαθείας πρὸς τοὺς «Μάρτυρας τοῦ Ἰεχωβά» κα συντελοῦν εἰς τὴν ἡρωοποίησιν αὐτῶν.

Ἡ περαιτέρω προσπάθειά μας, προτείνεται, ὅπως στραφῆ εἰς τοὺς ἀκολούθους τομεῖς:

α. Συστηματοποιήσις τοῦ ἔργου τῆς ἐκπαιδεύσεως Στελεχῶν. Ἡ προσπάθεια αὕτη, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα, εἶναι ἀνάγκη νὰ κινηθῆ ὑπεράνω ὀργανώσεων και ὑπεράνω πάσης φύσεως ἐνδοεκκλησιαστικῶν διαφορῶν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Τὸ Πάσχα καὶ οἱ Ἕλληνες.

Τὸ Πάσχα, ἐὰν εἰς πάντας τοὺς Χριστιανοὺς ὑπομνήσκη τὸ ὅτι «ἀπὸ ἡμῶν ἐτύθη Χριστός» (Α΄ Κορ. ε΄, 7) καὶ ἀνέστη ἐκ τοῦ τάφου, δι' ἡμᾶς τοὺς Ὀρθοδόξους Ἕλληνας εἶναι κατ' ἐξοχὴν «ἡ Δαμπρὴ», ἥτοι «ἡ κλητὴ καὶ ἁγία ἡμέρα, ἡ μία τῶν Σαββάτων, ἡ βασίλις καὶ κυρία, ἐορτῶν ἐορτῆ καὶ πανηγυρις πανηγύρεων».

Ἡ ἰδιαιτέρα μετὰ τῶν Ἑλλήνων σύνδεσις τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα ὀφείλεται εἰς πολλοὺς λόγους, οἱ κυριότεροι τῶν ὁποίων εἶναι οἱ ἑξῆς:

Πρῶτον οἱ Ἕλληνες περισσότερο παντὸς ἄλλου λαοῦ διεφύλαξαν τὴν πρωτοχριστιανικὴν παράδοσιν καὶ ἐμπειρίαν, καθ' ἣν «ἠγέρθη ὁ Κύριος ὄντως».

Δεύτερον οἱ ὑπόδουλοι εἰς τοὺς Τούρκους Ἕλληνες ἐπὶ πολλὰς ἑκατονταετίας ἀνεπιπεροῦντο ἐκ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, τὴν ὁποίαν ἔβλεπον ὡς ἐγγύθειον καὶ τῆς ἰδικῆς τῶν ἀναστάσεως. Δι' αὐτὸ πρὸ πάντων ἡ «Ὀκτώηχος» μὲ τοὺς ἀναστασίμους ὕμνους τῆς κατέστη τὸ ἀναγνωστικὸν τῆς ὑποδούλου νεολαίας. Δι' αὐτὸ ἐπίσης πολλοὶ Νεομάρτυρες ἀπέθανον μὲ τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη» εἰς τὸ σίγμα.

Τρίτον ἡ ἑαρινὴ ἑλληνικὴ φύσις ἀποτελεῖ τὸν ὠραιότερον διάκοσμον τοῦ ἐορτασμοῦ τῆς Ἀναστάσεως. Αὐτὸ ἀκριβῶς ἐξηγεῖ διατὶ ὁ Ἀλέξανδρος Παπαδιαμάντης εἰς τὸ «μανιφέστο», ὅπερ προτάσσει εἰς τὸν «Δαμπριάτικον Ψάλλον», διακηρύττει: «Ἐν ὄσῳ ζῶ καὶ ἀναπνέω καὶ σωφρονῶ, δὲν θά παύσω πάνποτε νὰ ὑμῶ μετὰ λατρίας τὸν Χριστὸν μου, νὰ περιγράψω μετ' ἔρωτος τὴν φύσιν».

Ἡ σύνδεσις αὕτη τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα μετὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐπιβάλλει ἰδιαίτερος ὑποχρεώσεις

εἰς τοὺς Ἕλληνας. Οὗτοι δὲν πρέπει νὰ περιορίζουν τὸν ἐορτασμὸν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου εἰς τὰς παραδεδομένας ὥραιας ἐξωτερικὰς καὶ οἰονεὶ «φολκlorικὰς» ἐκδηλώσεις, ἀλλὰ δεόν πάνποτε νὰ ἐπαναλαμβάνουν μετὰ τοῦ Ἀπ. Παύλου: «Συνεισφέρημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὡσερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν» (Ρωμ. σι', 4).

Πανορθόδοξον καὶ παγχριστιανικὸν πένθος.

Μετ' ἀράτου θλίψεως καὶ δόνης ἡ Χριστιανικὴ Οἰκουμένη ἔλαβε γνώσιν τῆς πρὸς Κύριον ἐκδημίας τοῦ ἀειμνήστου Πατριάρχου τῆς Ὀρθοδόξου Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας καὶ Ἀρχιεπισκόπου Βουκουρεστίου Ἰουσινιανοῦ, ὅστις ἀπῆλθε τοῦ κόσμου τούτου ἐν ἡμέραις, καθ' ἃς δεινῶς ἐδοκιμάσθη ἐκ τοῦ προσφάτου σεισμοῦ ἡ ὁμόδοξος Ρουμανία.

Ὁ ἀειμνήστος Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας, ἦτις, ὡς γνωστὸν, ἀνεκηρύχθη ἀνεξάρτητος καὶ Ἀδιοκέφαλος διὰ Πατριαρχικῶν καὶ Συνοδικῶν Τόμων τῷ 1885 ἐπὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἰωακείμ Δ΄, ὑπῆρξε μεγάλη καὶ ἐξέχουσα μορφή πανορθόδοξον καὶ παγχριστιανικῆς ἀκτινοβολίας. Οὗτος, πρὸ τῆς εἰς τὸ πατριαρχικὸν ἀξίωμα ἀνόδου του, διηκόνησε τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρουμανίας ὡς δημοδιδάσκαλος, ὡς ἔγγαμος καὶ ἐν συνεχείᾳ ὡς ἐν χρεῖα προεδύτερος, ὡς προϊστάμενος Ἱερατικῆς Σχολῆς, ὡς ἐπίσκοπος ἐν τῇ μονῇ Τσαταϊνούτσια, ὡς βοηθὸς ἐπίσκοπος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μολδαβίας καὶ Σουτσιάβας καὶ τέλος ὡς Μητροπολίτης Μολδαβίας, ἐργασθεὶς παντοιοτρόπως ἐν μέσῳ ἀντιξοότητων πρὸς ἀνακούφισιν τῶν ὑπὸ τοῦ λιμοῦ καὶ λοιμοῦ πληγέντων Μολδαβῶν, οἵτινες ὑπέστησαν

β. Προέκτασις τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἐργασίας καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας, εἴτε διὰ τῆς ὁργανώσεως ἐδικῶν τριημέρων Φροντιστηρίων, εἴτε δι' ἀλληλογραφίας, εἴτε δι' ἄλλου τρόπου.

γ. Δημιουργία ἐπιτελείου κρούσεως εἰς τὴν πρωτεύουσαν.

δ. Ἐξόρμησις εἰς τὰ Προάστια καὶ εἰς τὰς Ἐπαρχίας.

ε. Δημιουργία ἐνοριακῶν πυρήνων.

στ. Προσπάθεια, ὅπως παραχωρηθῇ ὑπὸ τοῦ ΕἰΡΤ ἢ τῆς ΥΕΝΕΔ δεκάλεπτος ἐβδομαδιαία ἐκπομπή, πρὸς ἐνημέρωσιν τοῦ Ὀρθοδόξου πληρώματος. Δι' τρεῖς πραγματοποιηθεῖσαι ἤδη ἐκπομπαί, εἶρον μεγάλην ἀπήχησιν.

ζ. Ἐυρύτερα κυκλοφορία, εἰ δυνατόν, εἰς ὀλόκληρον τὴν Ἑλλάδα τοῦ φεγγ-βολάν. (Τὸ μεγάλο ἐρώτημα διὰ τοὺς Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά).

η. Ἐνίσχυσις τοῦ Δελτίου «ΕΣΤΩ Ο ΘΕΟΣ ΑΛΗΘΗΣ», τὸ ὅποῖον ἀπευθύνεται εἰδικῶς πρὸς τοὺς «Μάρτυρας τοῦ Ἰεχωβά», πρὸς ταλαντευομένους, πρὸς στελεχὴ ἀντιχιλιαστικοῦ ἀγῶνος καὶ συντελεῖ εἰς τὴν συστηματικὴν καὶ ἀντικειμενικὴν ἐνημέρωσιν τῶν πιστῶν.

θ. Ἐὰν ἐξυρεθῇ συστηματικὸς τρόπος προμηθείας τῶν ἀποκομμάτων τῶν σχετικῶν δημοσιευμάτων τῶν ἀθηναϊκῶν καὶ ἐπαρχιακῶν ἐφημερίδων θὰ ἡδυνάμεθα νὰ χρησιμοποιήσωμεν καὶ τὰς ἐφημερίδας ὡς μέσον ἐνημερώσεως. Ἐνταῦθα πρέπει νὰ προστεθῇ ὅτι οἱ «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά» δὲν ἀντέχουν εἰς δημόσιον διάλογον μετὰ Ὀρθοδόξων οἱ ὁποῖοι κατέχουν τὰ θέματα αὐτά.

Μετὰ υἱοῦ σεβασμοῦ

Πρωτοπρεσβύτερος Ἀντων. Ἀλεβιζόπουλος

† Ὁ Ταλαντίου ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

τὰ πάνδεινα κατὰ τὴν τελευταίαν φάσιν τοῦ 6' παγκοσμίου πολέμου.

Ὡς Παιριάρχης ὁ μεταστὰς διεκρίθη διὰ τὰς προσπάθειάς του πρὸς ἐπάνοδον εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ὁρθοδοξίας τῶν ἐν Τρανσυλβανία διαβιούντων Ρουμάνων Οὐνιτῶν διὰ τὴν προώθησιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὀργανώσεως τῆς Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας· διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν Θεολογικῶν Πανεπιστημιακῶν Ἰνστιτούτων, Θεολογικῶν Σεμιναρίων καὶ Σχολῶν Ἱεροφαλιτῶν διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῶν ρουμανικῶν κοινοτήτων τῆς διασπορᾶς· διὰ τὴν ποιοτικὴν ἀνύψωσιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τύπου· διὰ τὴν πρόβωσιν τῶν ἰ. μονῶν· διὰ τὴν λεφωτισμένην διαποίμανσιν τοῦ ρουμανικοῦ λαοῦ· διὰ τὴν προώθησιν τῆς οἰκουμενικῆς κινήσεως, τῆς ὁποίας οὗτος μετέσχεν ἐνεργῶς, καὶ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν διορθόδοξων σχέσεων καὶ ἐπαφῶν. Ὁ ἀείμνηστος Παιριάρχης Ἰουστινιανός, ἐλθὼν ἐπαπειλημένως εἰς Ἑλλάδα καὶ δεχθεὶς πολλάκις ἀπεσταλμένους τῆς Ἐκκλησίας μας, συνεδέετο μετ' ἀρρήκτων δεσμῶν ἀγάπης μετὰ τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ μετὰ πολλῶν ἐκπροσώπων τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ θεολογικῆς μας ἡγεσίας.

Τὸ Χριστεπώνυμον πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εὐχεται, ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἀναπαύσῃ τὴν ψυχὴν τοῦ ἐκδημήσαντος ἐκκλησιαστικοῦ ἀνδρὸς ἐν σκηναῖς δικαίων καὶ ἀναδείξῃ ἄξιον διάδοχον αὐτοῦ.

Πρωτοπόρος ἐνέργεια.

Μὲ πρωτοβουλίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κίτρους κ. Βαρνάβα ἐπραγματοποιήθη ἐν Κατερίνῃ εὐρεῖα σύσκεψις τῶν τοπικῶν ἀρχῶν καὶ παραγόντων μὲ θέμα τὴν προστασίαν τῆς νεότητος ἐκ τῶν συγχρόνων φθοροποιῶν ἐπιδράσεων.

Κατὰ τὴν σπουδαιότητα τὴν ταύτην σύσκεψιν, καθ' ἣν παρεβέθησαν καὶ οἱ ἰδιοκίηται τῶν Κινηματογράφων καὶ τῶν Κέντρων Ψυχαγωγίας νέων, μετὰ ἐμπειριστικῶν εἰσῆγησιν τοῦ Σεβασμιωτάτου καὶ εὐρείαν συζήτησιν, ἐλήφθησαν ὁμοφώνως ἀποφάσεις ἀμέσου ἐφαρμογῆς ἢ βραχυπρόθεσμον καὶ μακροπρόθεσμον προοπτικῆς. Πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀπεφασίσθη ἡ κάθαρσις τῶν κινηματογραφικῶν διαφημίσεων ἢ ἐπιλογὴ τῶν κινηματογραφικῶν ταινιῶν ὁ αὐστηρὸς ἔλεγχος εἰσόδου εἰς τοὺς κινηματογράφους ἀηλίκων δι' ἐπιδείξεως ταυτοτήτων ἢ ἐπιμελῆς ἐπιτήρησις τῶν ἀηλίκων θαμῶνων καφετεριῶν, λοῦνα-πάρκ καὶ σφαιροιστηρίων ἢ κατάλληλος σχετικὴ διαφώτισις τῶν νέων παρ' ὑπευθύνων προσώπων ἢ δραστηριοποιήσις τῶν ἀρμόδιων ἢ δημιουργία ἐστῶν καὶ κέντρων νεολαίας πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ὑγιῶν ἐνδιαφερόντων καὶ πρὸς παροχὴν εἰς αὐτὴν καταλλήλου ψυχαγωγίας καὶ ἔτερα συναφῆ. Γενικῶς οἱ μετασχόντες τῆς συσκέψεως ἀνέλαβον νὰ ἐνεργήσουν ἐν τῷ κύκλῳ τῆς ἀρμοδιότητός των πρὸς ἐφαρμογὴν

τῶν ληφθειῶν ἀποφάσεων πρὸς περιφρούρησιν τῆς νεολαίας μας.

Ἀπαντες οἱ Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι τῆς Ἐκκλησίας ἐργάζονται ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς Νεότητος καὶ φροντίζουν νὰ διαφωτίσουν τὰς κατὰ τόπους Ἀρχὰς περὶ τῶν πολλαπλῶν κινδύνων, οἵτινες ἀπειλοῦν τὴν νεολαίαν, καὶ τῶν πολυμόρφων προπαγανδιστικῶν μέσων, τὰ ὁποῖα ποικίλοι παράγοντες χρησιμοποιοῦν, ὅπως ἀπομακρύνουν τοὺς Νέους ἐκ τῶν παραδοσιακῶν ἀρχῶν τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀσφαλῶς ἡ ἐν συμπνοίᾳ συνεργασία τῆς Ἐκκλησίας μετὰ τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν διαφόρων ἀρμοδίων παραγόντων θὰ ἦτο σπουδαιότατος παράγων προστασίας τῆς νεολαίας καὶ ἐξυγιάνσεως τῆς πολιτιστικῆς ζωῆς τοῦ τόπου.

Εἶναι ἀναγκαῖα ἡ ποιοτικὴ βελτίωσις.

Ἐξ ἀφορμῆς προβολῆς μιᾶς ταινίας, ἣτις ἀποκαλύπτει τὰ παρασκήνια τῆς ἐν Ἀμερικῇ δημιουργίας τῶν ψυχοκτόνων προγραμμάτων τηλεοράσεως, πολὺς ἐγένετο κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας λόγος περὶ τῶν φθοροποιῶν ἐπιδράσεων τῶν κακῶν διαφημίσεων ἢ προγραμμάτων τοῦ λίαν δυναμικοῦ τούτου μέσου μαζικῆς ἐνημερώσεως, ὅπερ θὰ ἠδύνατο νὰ ἦτο σπουδαῖος παράγων μορφώσεως τοῦ λαοῦ.

Παραλλήλως πρὸς τὰ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ταινίας γραφέντα, οἱ πλείστοι τῶν εἰσηγητῶν τοῦ ἐσχάτως ὀργανωθέντος ἐν Θεσσαλονίκῃ Παιδιατρικοῦ Συμποσίου ὠμίλησαν περὶ τῶν φθοροποιῶν τούτων ἐπιδράσεων ἐπὶ τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ἣτις διὰ τῶν τηλεοπτικῶν προγραμμάτων ἐθίζεται εἰς τὴν βίαν καὶ εἰς τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἀντικοινωνικῆς συμπεριφορᾶς καὶ σχηματίζει ἐσφαλμένην εἰκόνα τῆς πραγματικότητος, συγχέουσα ταύτην πρὸς τὸ φανταστικόν.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἐπιβάλλεται, ὡς ἐτινίσθη ἐν τῷ Παιδιατρικῷ τούτῳ Συμποσίῳ, ἡ ὀργάνωσις ἀληθοῦς σταυροφορίας διὰ τὴν ποιοτικὴν βελτίωσιν τῶν μορφωτικῶν, ψυχαγωγικῶν, καλλιτεχνικῶν, ἐνημερωτικῶν καὶ διαφημιστικῶν προγραμμάτων τῆς τηλεοράσεως πρὸς ἐξουδετέρωσιν τῶν βλαβερῶν συνεπειῶν, αἵτινες προέρχονται ἐξ αὐτῆς οὐ μόνον διὰ τὰ παιδιά, ἀλλὰ καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς μεγάλους.

Ὑψίσταται οὐσιώδης διαφορὰ.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Μ. Ἑβδομάδος δημοσιογράφοι τινὲς εἰς ἐπικαίρους ἐπιφυλλίδας παρουσίασαν τὸν Θάνατον καὶ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ ὡς τι ἀνάλογον πρὸς τὰ δρώμενα ἐν ταῖς ἀρχαῖαις μυστηριακαῖς θερησκείαις, ἐν ταῖς ὁποῖαις ἐγένετο ἀναπαράστασις τῶν δεινῶν, τοῦ θανάτου καὶ τῆς τελικῆς νίκης τοῦ πάτρωτος τῶν μυστηρίων Θεοῦ. Ἡ ἀναπαράστασις αὕτη ἐγένετο ἐπ' ἐλπίδι συμμετοχῆς τῶν

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 212)1977 Γνωμοδότησεως τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἡ ὁποία ἐγένετο ἡδὴ δεκτὴ ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, ἐκρίθη ὡς μὴ νόμιμος ἡ σύνθεσις τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 120ῆς Συνοδικῆς Περιόδου. Κατὰ τὴν κρατήσαν ἐπὶ τὴν Ὀλομέλειαν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου γνώμην πρὸς νόμιμον συγκρότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς περιόδου 1976 - 1977 πρέπει νὰ κληθῶν ἀμέσως ὡς μέλη Αὐτῆς οἱ Σεβ. Μητροπολίται Ναυπακτίας κ. Δαμασκηνός, Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Στυλιανός, Ξάνθης κ. Ἀντώνιος καὶ Κασσανδρείας κ. Συνέσιος, νὰ ἀποχωρήσουν δὲ οἱ τέσσαρες κατὰ τὰ προεδεῖα νεώτεροι καὶ μέχρι τοῦδε Συνοδικοὶ Σύμβουλοι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Γυθείου καὶ Οἰτύλου κ. Σωτήριος, Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Βορδαίας κ. Ἀδγουστίνος, Ἐλασσῶνος κ. Σεβαστιανός καὶ Βερροίας καὶ Ναούσης κ. Παῦλος.

μεμνημένων ἐπὶ τὸν θῖον αὐτοῦ καὶ εὐρέσεως τῆς μετὰ θάνατον σωτηρίας.

Ὁ δημοσιογραφικὸς οὐτιος συσχετισμὸς τῆς Ἀναστάσεως καὶ τῶν μυστηριακῶν τελετῶν εἶναι ἀνεπίτρεπτος. Διότι ἐκεῖνο, ὅπερ οἱ ἐθνικοὶ ἀνεζήτουν μετὰ νοσταλγίας εἰς τοὺς μύθους τῶν ἐθνικῶν μυστηρίων, προσεφέρθη εἰς αὐτοὺς πραγματικῶς διὰ τῶν ιστορικῶν γεγονότων τῶν Παθῶν καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου.

Ἄλλ' ἡ παραδοχὴ τῆς ἐν Χριστῷ πληρώσεως μιᾶς νοσταλγίας τῶν Ἐθνικῶν οὐδόλως πρέπει νὰ ὀδηγῇ εἰς παραγνώριον τῆς οὐσιώδους διαφορᾶς, ἥτις ὑφίσταται μετὰ τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ ἔργου τοῦ Κυρίου καὶ τῶν ὀρωμένων ἐν τοῖς ἐθνικοῖς μυστηρίοις. Ταῦτα συνδέονται μετὰ μυθολογικῶν παραστάσεων τῶν ἀρχαίων γεωργικῶν λαῶν. Ἀντιθέτως ἡ ζωὴ, ὁ θάνατος καὶ ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ ἀναφέρονται εἰς ἀδιάσειστα ιστορικὰ γεγονότα, διὰ τὰ ὁποῖα ὁ Ἐθαγγελιστὴς Ἰωάννης γράφει: «Ὁ ἀκηκόαμεν, ὃ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν... ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν» (Α' Ἰωάν. α', 1-3).

Ὁ Τουρισμὸς ἐν Ἑλλάδι.

Ὁ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Ε.Ο.Τ., ἀναφερόμενος εἰς τὸ δι' στόχος τοῦ Ὄργανισμοῦ τοῦ Τουρισμοῦ εἶναι νὰ μᾶς ἔλθουν 6,5 ἑκατομμύρια «τουρίστες», ἀφ' ἑνὸς ἐτόνισεν, δι' ὀδικοπὴ μάχαιρα, ἰδιαίτερα γιὰ τὴν Ἑλλάδα, εἶναι ὁ τουρισμὸς», καὶ ἀφ' ἐτέρου ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα, δι' ἃ δὲν θὰ ὑπάρξῃ κίνδυνος ἀλλοιώσεως τῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων, τῶν παραδόσεων καὶ τοῦ πολιτιστικοῦ χαρακτῆρος τοῦ λαοῦ μας. «Αὐτό, εἶπε, θὰ τὸ ἐπιτύχουμε μὲ ἀπλωμα σὲ χάωρο καὶ σὲ χρόνον, ὥστε μὲ ὀρθὴ κατανομὴ νὰ μὴ δημιουργηθῶν προβλήματα σὲ τοὺς μῆνες αἰχμῆς».

Ἀλλὰ διὰ τὴν πραγματικὴν τῆς ἐλπίδος ταύτης δὲν ἀρκεῖ ἡ κατανομὴ τοῦ ρεῦματος τῶν τουριστῶν.

Κατόπιν τῆς ὑπερβεν Γνωμοδότησεως ὁ Μακκρυώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Σεραφεῖμ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1006) 393)18.3.1977 Συνοδικοῦ ἐγγράφου προσεκάλεσε τοὺς διαλεχθέντας Μητροπολίτας, ὅπως μετᾶσχουν τῶν ἐργασιῶν τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς διανυσμένης 120ῆς Συνοδικῆς Περιόδου καὶ ὡς τακτικὰ μέλη Αὐτῆς, ὥρισε δὲ τὴν 22αν καὶ 23ην Μαρτίου ὡς ἡμέρας ἐκτάκτων Συνεδριῶν τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἱερὰ Μητρόπολις Ν. Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφίας

Εἰς τὰ πλαίσια τῆς φιλανθρωπικῆς δραστηριότητος αὐτῆς ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Νέας Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφίας διωργάνωσε τελετὴν προικοδοτήσεως ἀπόρων κορασίων, προσερχομένων ἐξ ἔλων τῶν Ἐνοριῶν τῆς Μητροπολιτικῆς περιφερείας.

Παράλλῃως ἀπαιτεῖται ἐντατικὴ συνεργασία τῶν κατὰ τόπους ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν μετὰ τῶν ἀρμοδίων παραγόντων πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς Ποιμαντικῆς τοῦ Τουρισμοῦ, πρὸς περιφρούρησιν τῆς ἐλληνικῆς νεολαίας ἐκ τῶν ἀήθων διὰ τοὺς Ἑλληνας ἐπιζημιῶν ἐπιδράσεων τῆς ζωῆς τῶν ξένων κ.ἄ.

Ἐπὶ πλέον ἀπαιτεῖται ὀργάνωσις τῆς εἰς τοὺς ξένους προβολῆς οὐ μόνον τῶν ἐλληνικῶν ἀρχαιοτήτων καὶ τῆς ἐλληνικῆς φύσεως καὶ καλλιτεχνικῆς ζωῆς, ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἑλληνορθοδόξου πνεύματος, ὅπερ εὐτυχεῖς διὰ πολλοὺς ἐκ τῶν τουριστῶν εἶναι μέγας πόλος ἐλξεως. Πρὸς τοῦτο οἱ ξεναγοὶ θὰ ἔπρεπε νὰ τυγχάνουν ἐιδιτικῆς ἐπιμορφώσεως.

Πίστις καὶ ἐπιστήμη.

Ἡ ἐν τῇ Ἐταιρείᾳ τῶν φίλων τοῦ Λαοῦ πρόσφατος ἐπίδοσις εἰς τὸν Ὀμότιμον Καθηγητὴν τῆς Στοιματολογίας κ. Ὁρέστην Λουρίδη τοῦ τιμητικοῦ τίμου (Φίλων), ὅστις κατηρτίσθη ὑπὸ μαθητῶν, συνεργατῶν καὶ συναδέλφων του, ἔδωκεν ἀφορμὴν, ἵνα οἱ ὀμιλήσαντες ἐξάρουν τὸ λαμπρὸν ἐπιστημονικόν, ἀνθρωπιστικόν καὶ χριστιανικόν ἔργον τοῦ τιμηθέντος ἀκαδημαϊκοῦ διδασκάλου.

Ὁ τιμηθεὶς ἐξ ἄλλου Καθηγητῆς κατὰ τὴν ἀντιφώνησιν καὶ τὴν ἐπὶ τῇ περιστάσει ὀμιλίαν του ἐπωφελήθη τῆς εὐκαιρίας, ἵνα ἐκδηλώσῃ διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν τὴν ζῶσαν χριστιανικὴν πίστιν καὶ ἀγάπην πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, ἥτις κατὰ τὸ παρελθὸν ἐκορυφώθη διὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀνεγέρσεως τοῦ περικαλλοῦς ναοῦ τοῦ ἁγ. Ἀντύπα ἐν τῷ περιόλῳ τῆς Ὀδοντιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Ὁ τιμηθεὶς Καθηγητῆς, ὅστις ἔχει τιμήσει ἐπὶ διεθνoῦς ἐπιπέδου τὴν ἐλληνικὴν ἐπιστήμην, εἶναι νέα ἀπόδειξις τῆς ἀληθείας, δι' ἣ ἀληθῆς ἐπιστήμη οὐ μόνον δὲν ἀπομακρύνει κατὰ σχέσιν αἰτίου καὶ αἰτιατοῦ ἐκ τῆς πίστεως, ἀλλ' ἀντιθέτως διανοίγει τὴν ὁδὸν πρὸς αὐτήν.

Ἡ τελετὴ ἔλαβε χώραν ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Νέας Ἰωνίας τὴν Κυριακὴν 20ῆν Μαρτίου.

Ἐν ἀρχῇ ἐψάλλη εἰδικὴ δέσσις καὶ ἀνεγνώσθη σχετικὴ Περιστατικὴ Εὐχὴ συνταχθεῖσα ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νέας Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας κυρίου ΤΙΜΟΘΕΟΥ. Ἀκολουθῶς ὠμίλησε δι' ὀλίγων ὁ Σεβασμιώτατος, ὁ ὁποῖος ἐτόνισε τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὸ χρέος τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὰ παῖδιά καὶ ἰδίως τὰ τέκνα πτωχῶν οἰκογενειῶν. Κατόπιν ἐπηκολούθησεν εἰσηγητικὴ ἐκθεσις τοῦ Πρωτοσυγγέλλου Ἀρχιμανδρίτου Κωνσταντίνου Φαραντάτου, μεθ' ὃ ὁ Σεβασμιώτατος καὶ οἱ παριστάμενοι Ἐπίσημοι διένειμαν τὰ βιβλιάρια προικοδοτήσεως εἰς 103 ἄπορα καὶ ὄρφανὰ κοράσια, ὡς καὶ δέματα, περιέχοντα διάφορα ὄωρα.

Τὰ βιβλιάρια, μὲ ἀρχικὴν κατάθεσιν 3.000 δραχμῶν ἕκαστον, ἐξεδόθησαν ὑπὸ τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἡ δαπάνη δὲ τούτων, ἀνερχομένη εἰς 309.000 δραχμάς, ἐκαλύφθη διὰ δωρεῶν τοῦ Γενικοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τῶν Ἐνοριακῶν Φιλοπτώχων Ταμείων τῆς περιφέρειας, τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νέας Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας κυρίου ΤΙΜΟΘΕΟΥ, Ἱερῶν Ναῶν, Σωματείων, τοῦ Ἰπ)τος Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς Νέας Ἰωνίας, καὶ διαφόρων εὐσεβῶν Χριστιανῶν.

Εἰς τὴν σεμνὴν ταύτην ἐκδήλωσιν, ἡ ὁποία διεξήχθη ἐν μέσῳ συγκινητικῆς ἀτμοσφαιρᾶς, παρέστησαν ὁ Ὑφυπουργὸς Συγκοινωνιῶν κ. Ἀθανάσιος Τσαλδάρης, οἱ Βουλευταὶ Ἀθηνῶν κ.κ. Ἀθανάσιος Κρίκος, Χάρης Καρατζᾶς, Ἀπ. Κράτσης καὶ Γεώργιος Δαλακούρας, ἀντιπρόσωπος τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου κ. Ἰ. Βαρθολομαίου, ἐκπρόσωποι τῶν Τοπικῶν Ἀρχῶν, ὁ Ἱερός Κληρὸς, οἱ γονεῖς μετὰ τῶν προικοδοτηθέντων παιδιῶν καὶ πλήθος κόσμου.

Τὴν τελετὴν ἐπλαισίωσαν μὲ ὕμνους τὰ μέλη τοῦ Χριστιανικοῦ Ὁμίλου Νεανίδων τῆς Μητροπόλεως Νέας Ἰωνίας.

Ἱερὰ Μητρόπολις Νικαίας

Στὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ Πνευματικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ Κέντρου τῆς, ἡ Ἱ. Μητρόπολις σὲ ὀγκώδη συγκέντρωσι τῶν Τοπικῶν Ἀρχῶν, Βουλευτῶν, Δημάρχων, ἐκπροσώπων τοῦ Στρατοῦ καὶ Σωμάτων Ἀσφαλείας, τῶν Συνεργατῶν τῆς καὶ πλήθους λαοῦ, ἐκοφθε τὴν καθιερωμένη «Βασιλοπύτιτα». Στὴ γιορτὴ ἔδωκε χαροῦμενο τόνο ἡ περίφημη ἀνδρική χορωδία τοῦ Ο.Σ.Ε. μὲ τὸ ἐλεγκτὸ τῆς πρόγραμμα.

Μετὰ τὴν ἀπαγγελία ἀπὸ μαθήτρια τοῦ ποιήματος τὸ «Στάχυ» ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ἀνέπτυξε στὸ ἀκροατήριον τὸ πνευματικὸ καὶ κοινωνικὸ ἔργο τοῦ περασμένου χρόνου.

Ἀπὸ τὴν ὁμιλία τοῦ Σεβασμιωτάτου σταχυολογοῦμε μέρος τοῦ ὀγκώδους ἔργου.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Ἐ ρ ρ ί ο υ Ἀ ν τ. Σ κ ἄ σ σ η, Ἱστορικὴ Γραμματικὴ τῆς Λατινικῆς γλώσσης. Τόμος δεῦτερος. Ἐν Ἀθήναις 1972-1975 σσ. 403 - 702 ἢ παραγράφων 157 - 192.

1. Ὁ ἀνὰ χεῖρας δεῦτερος τόμος τῆς Ἱστορικῆς Γραμματικῆς τῆς Λατινικῆς γλώσσης, χαρίζεται ὑπὸ τοῦ πολιοῦ Καθηγητοῦ καὶ Ἀκαδημαϊκοῦ, ἡμετέρου δὲ Διδασκάλου, εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπιστήμην καὶ κατ' ἐξοχὴν εἰς τοὺς σπουδαστὰς τῆς Φιλολογίας, τῆς Θεολογίας καὶ τῶν Νομικῶν Ἐπιστημῶν καὶ καθόλου εἰς πάντας τοὺς φιλομαθεῖς, τοὺς ἐρχομένους ὀπω-

— Ἡ Ἱ. Μητρόπολις ἀπέκτησε μορφωμένους καὶ ἀδιαβλήτους Κληρικούς. (Οἱ Θεολόγοι ὑπερβαίνουν σήμερα τοὺς 50) καὶ πρὸς χάριν τοὺς συνεκάλεσε τὸ Ἱ. Ἱερατικὸν Συνέδριον καὶ ἄλλες συγκεντρώσεις Ἐξομολόγων, Ὑπευθύνων διαφόρων τῶν. Γιὰ τὴν ἀπόκτησιν πείρας τῆς ζωῆς τῶν ξένων Ἐκκλησιῶν ὄργάνωσε ἐκδρομὰς στὸ ἐξωτερικὸν (Ἰταλία, Γαλλία, Ἑλβετία, Ἰσπανία, Ρωσία).

— Συνεχίσθηκε ἡ λειτουργία τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς Κληρικῶν, τοῦ Ἰδρύματος Ἀποκαταστάσεως Ἀπόρων Κορασιῶν, Ἀγιογραφικῶν - Προνοιακῶν Κύκλων καὶ Ἐνώσεως Γονέων «Η ΑΓΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ».

— Ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον δεικνύει γιὰ τὴ νεολαία (μαθητῶσα καὶ ἐργαζομένη) μὲ τὰ Κατηχ. Σχολεῖα, τῆς Χ.Μ.Ο.Μ., τῆς Φοιτητικῆς Ὁμάδος, τῆς πρότυπης Ὁμάδος «Θαδῶρ» καὶ «Αὐδία».

— Ἡ Κατασκηνῶσι Πισίων πρόσφερε πολλὴν χαρὰ καὶ πνευματικὴν τροφήν σὲ πολλὰς ἑκατοντάδας μαθητῶν καὶ μαθητριῶν, καὶ ἀνάμεσά τοὺς σὲ 25 Κυπριοτόπουλα, ποὺ ἐξησαν ἀληθινότητες μέρες.

— Λειτουργήσαν μὲ ἐπιτυχία οἱ Σχολὲς Ἐκκλ. Βυζ. Μουσικῆς, Σχολὲς Πιάνου καὶ Ἀκκορντεόν, Σχολὴ Λογιστῶν, τὸ Ἑσπ. Οἰκονομικὸν Γυμνάσιον.

— Περιβάλλει μὲ στοργὴν τῆς Στρατιωτικῆς Μονάδος τῆς περιοχῆς τῆς, Κ.Ε.Β.Ο.Π., Κ.Ε.Α.Β., Παλάσκια, Σχιστοῦ (Ὁρκομοστές, Θ. Λειτουργίαι, ὁμιλίαι κ.λπ.), καθὼς καὶ τὴν Προσκοπικὴν καὶ Ὀδηγικὴν κίνησιν. Βραβεύει ἀριστούχους μαθητὰς καὶ δίδει ἠθικὰς ἀμοιβὰς σὲ ἀνθρώπους ποὺ διακρίθηκαν γιὰ σπουδαῖες πράξεις.

— Ἐκδηλώνει πολλὴ ἀγάπην στοὺς Χανσενικούς, στοὺς ἀσθενεῖς Νοσοκομείων, στοὺς Κρατομένους τῶν Φυλακῶν Κορυδαλλοῦ, στὰ 2 Ἀναμορφωτικὰ Ἰδρύματα, Στοιχειώδους καὶ Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσως, στοὺς Ἀναπήρους Σκαρμαγκὰ καὶ στοὺς Ψυχασθενεῖς Δαφνίου καὶ Δρομοκαϊτείου.

— Ἰδρύσει «Γωνιὰς Ἀγάπης» σὲ Ἐνορίες γιὰ τοὺς γέροντες.

— Στὸ Κέντρο Συμπαραστάσεως Οἰκογενείας ἐπιτελεῖται σπουδαῖο κοινωνικὸν ἔργο μὲ τὴν προσπάθεια συμφιλώσεων, τὴ φροντίδα γιὰ τὴν μητέρα, τὰ νόθα παῖδιά, τῆς παράνομης συνιδιώσεως, τοὺς πολυτέκνους κ.λπ.

Στὸ ἐκτεταμένον καὶ σοβαρῶτατο ἔργο τῆς Ἱ. Μητροπόλεως βοηθοῦν μὲ τὴν πείρα καὶ τῆς γνώσεως τοὺς τὰ μέλη τῶν δύο «Κύκλων Ἀγάπης» Ἐπιστημόνων.

Ἔργο τοὺς εἶναι ἡ δημιουργία τοῦ «Γραφείου Ἐξυπηρετήσεως Ἐργαζομένων» ποὺ λειτουργεῖ ἀποδοτικὰ, ὅπως καὶ τὰ σχέδια γιὰ τὴν ἴδρυσιν «Κέντρου Προετοιμασίας Γάμου».

δῆποτε εἰς γνωριμίαν μὲ τὴν μητέρα τῶν Εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν, τὴν Λατινικὴν. Ὡς ἄλλος Γερήσιος Νέστωρ, ὑπὲρ ἐνενηκοντοῦτης ἤδη, διακρατεῖ τὸ σκῆπτρον τῆς Λατινολογίας ἐν Ἑλλάδι, παρέχων συγχρόνως εὐγλωττον ὑπόδειγμα πνευματικῆς ἀλκῆς καὶ ἀκαμάτου φιλεργίας.

2. Ὅπως καὶ ὁ πρῶτος τόμος, οὕτω καὶ ὁ ἀνὰ χεῖρας ἀποτελεῖ ὑπόδειγμα ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης, πρωτοτύπου μεθοδεύσεως, ἀξιοθαυμάστου ἐκθέσεως τῆς ὕλης καὶ ἀξιωματικῆς ἀκριβολόγου διατυπώσεως ὀρισμῶν, ἐνοιῶν καὶ λέξεων. Ὁ γεραρὸς τῶν κλασσικῶν γραμμάτων σκαπανεύς, «κύκνος ὡς γέρον», κατὰ τὸν Θεολόγον Γρηγόριον, ἐξαιρεῖ διὰ τοῦ ἔργου τοῦ τὴν πολλαπλὴν ἀξίαν τῆς Λατινικῆς γλώσσης καὶ ἅμα καθοδηγεῖ πάντα φιλομαθῆ, ἀρεσκόμενον εἰς

τὴν σπουδὴν τῆς κλασσικῆς Παιδείας, ἣς ἀναπόσπαστον τμήμα ἀποτελεῖ καὶ ἡ Λατινικὴ γλῶσσα καὶ Γραμματεία. Τὸ μοναδικὸν εἰς τὸ εἶδος τοῦ διὰ τὰ Ἑλληνικὰ κλασσικὰ γράμματα ἔργον, διαρθροῦται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον: Αἱ σσ. 403 - 407 περιλαμβάνουν, ἐν εἴδει Παραρτημάτων, τὰς ἀκολούθους παραγράφους: Παράγρ. 157: Ρωμαϊκὸν Ἡμερολόγιον. Παράγρ. 158: Ρωμαϊκὰ κύρια ὀνόματα. Παράγρ. 159: Notae (Compendia Vocum), ἧτοι α) Προωνύμια· β) Ὀνόματα ἀρχῶν (ἀξιωματῶν, διακρίσεων), δογμάτων καὶ ψηφισμάτων συγκλήτου, δήμου, πληθῆος· γ) Βραχυγραφίαι (συντμήσεις) διάφοροι: 1. ἐν τῇ ἐπιστολογραφίᾳ· 2. ἐν εὐχαῖς τυπικαῖς (παραλειπομένου τοῦ λήμματος ἐκ τοῦ Πίν. Περιεχομένου)· 3. ἐν ψηφοφορίαις δικαστῶν τοῦ δήμου ἢ τῆς πληθῆος· 4. Ἐπὶ ἀριθμῶν (ἀριθμητικῶν βασικῶν σημειῶν) νομισμάτων, μέτρων βάρους· 5. Ἐπὶ προσδιορισμοῦ χρόνου (χρονολογίας) καὶ 6. Συμπληρωματικαὶ βραχυγραφίαι ἐν κειμένοις καὶ ἐπιγραφαῖς.— Ἀκολουθοῦν εἰς τὰς σσ. 409 - 463 αἱ παράγρ. 160 - 168, περιλαμβάνουσαι προσθήκας καὶ διορθώσεις. — Ἔπονται αἱ σσ. 463 - 468, αἱ περιλαμβάνουσαι τὰς παραγρ. 169 - 178. — Μετὰ ταῦτα καταχωροῦνται οἱ Πίνακες: I. Πίνακες πραγμάτων: α) Πίναξ ὄρων Ἑλληνικῶν· β) Πίναξ ὄρων Λατινικῶν καὶ ξένων γλωσσῶν. II. α) Πίναξ ἀρχαίων Ἑλληνικῶν λέξεων· β) Πίναξ μεταγενεστέρων καὶ Ἑλληνικῶν λέξεων. III. Πίναξ Ἰταλικῶν γλωσσῶν. IV. Πίναξ Ῥωμαϊκῶν γλωσσῶν. V. Πίναξ ἄλλων γλωσσῶν. — Index Verborum (Πίναξ λέξεων). Πίναξ βραχυγραφικῆς τῆς βιβλιογραφίας. Πίναξ ἐπιστημῶν Ἑλλήνων καὶ ξένων. — Βιβλιογραφία Α' καὶ Β' Τόμου. — Παραρτήματα καὶ ἐπανορθώσεις τοῦ Α' καὶ Β' Τόμου. — Ἐπίλογος εἰς τὸν δευτέρου Τόμου. — Πίναξ περιεχομένου τοῦ δευτέρου Τόμου (σσ. 469 - 480 ἢ παράγρ. 179 - 192). Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔργου παρατίθεται ἐκτενὴς καὶ λεπτομερειακὸς Πίναξ τοῦ Ρωμαϊκοῦ Ἡμερολογίου. — Ἐν τῷ ἐξωφύλλῳ (τὴν ἐσωτερικὴν πλευρὰν) παρατίθενται τὰ σπουδαιότερα ἔργα, μελετήματα καὶ ἀνακοινώσεις τῶν συγγραφέων καὶ εἰς τὴν ἐτέραν (ἐξωτερικὴν πλευρὰν) σύντομον βιογραφικὸν σημεῖωμα τῶν σπουδαιότερων σταθμῶν τῆς ἐπιστημονικῆς ἀνοδικῆς πορείας τοῦ μεγάλου Διδασκάλου τῆς Λατινικῆς γλώσσης καὶ τῶν κλασσικῶν Γραμμάτων.

3. Ἐντύπωσιν προκαλεῖ εἰς τὸν ἀναγνώστην ὁ πλοῦτος τῶν ἐννοιῶν καὶ ἡ περιεκτικότης ἐν τῇ διατυπώσει τούτων. Ἐκάστη παράγραφος εἶναι μεστή ἐνδεικτικῶν κρίσεων, παρατηρήσεων καὶ ὑποδείξεων οὕτως, ὥστε ν' ἀποφεύγηται πᾶν τὸ περιττὸν καὶ ν' ἀποδεικνύηται ὅτι ἐν τῷ «Εὐ» περιλαμβάνεται τὸ «πολύ» καὶ οὐχὶ τὰνάπαλιν. Εἶναι προφανὲς ὅτι τὸ ἔργον, θεμελιούμενον ἐπὶ αὐστηρᾶς καὶ πρωτοτύπου μεθοδολογίας καὶ ἐρμηνευτικῆς δεοντολογίας ὑψηλῆς ἐπιστημονικῆς ὕψους, ἀπευθύνεται κυρίως καὶ πρωτίστως εἰς ἐπιστήμονας φιλόλογους καὶ θεολόγους, ἔτι καὶ νομι-

κούς, εἰδήμονας τῆς τε Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Λατινικῆς Παιδείας. Καίτοι τὸ ἔργον ἐμφανίζεται δύσχρηστον διὰ τοὺς πολλοὺς, ἐν τούτοις οἱ μέλλοντες νὰ ἐπιδοθῶσι μετὰ ζήλου εἰς τὰς κλασσικὰς μελέτας, θὰ ἔχωσιν ἄριστον δόθημα οὐ μόνον λατινομαθείας, ἀλλὰ καὶ ὑποδείγματα ἐνημερωτικῶν ἀποριῶν καὶ λύσεων ἐπὶ πολλῶν πεδίων τῶν φιλολογικῶν τῶν ἐνασχολήσεων (γραμματικῶν, συντακτικῶν, ἐρμηνευτικῶν, ἐτυμολογικῶν, ἀκόμη καὶ μεθοδολογικῶν, ἐκφραστικῶν κ.π.ἄ.)

4. Ἐντὸς τῆς πνιγερᾶς ἀχλύος, τῆς περιβαλλούσης τὰ κλασσικὰ Γράμματα καὶ τῆς ἀπωθητικῆς διαθέσεως τῆς Νεότητος ἐναντι τῆς Λατινικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας, ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν διαχουμένης εἰς τὴν Μέσσην Παιδείαν, εἶναι παρήγορον, ἀλλὰ καὶ τὰ μάλιστα εὐχάριστον, ὅτι παραμένει ἄσβεστος ἡ λαμπὰς τῆς πνευματικῆς ἡγεσίας, κατὰ πρῶτον λόγον τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, διὰ τὴν διάσωσιν τοῦ πνευματικοῦ θησαυροῦ τῶν κλασσικῶν Γραμμάτων, ὧν ἀναπόσπαστον τμήμα εἶναι καὶ ἡ γνώσις τῆς Λατινικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας. Τὸ ἀνὰ χεῖρας ἔργον ἐπομένως, δὲν εἶναι μόνον καρπὸς εὐχυσμῶν σοφοῦ ἐπιστήμονος, ἀλλὰ καὶ ὠφελιμώτατος Ὀδηγὸς διὰ τὴν μέλλουσαν νὰ ἐπιδοθῆ εἰς τὴν σπουδὴν τῶν κλασσικῶν φιλολογικῶν, θεολογικῶν ἢ νομικῶν Γραμμάτων Νεότητα.

5. Εἰς τὸν πρῶτον Τόμον τοῦ πράγματι μνημειώδους ἔργου τοῦ ὁ Διδάσκαλος ἠσχολήθη περὶ τὸ «φθολογικόν» καὶ «ἐτυμολογικόν» τῆς Λατινικῆς γλώσσης, ἐν οἷς ἐμπεριλαμβάνονται τὰ περὶ τῆς παραγωγῆς, τῆς συνθέσεως καὶ τῆς κλίσεως τῶν ὀνομάτων. Ἐπίσης τὰ ῥήματα καὶ τέλος τὰ μόρια, αἱ προθέσεις, οἱ σύνδεσμοι καὶ τὰ ἐπιφωνήματα. Ἐν τῷ δευτέρῳ τούτῳ Τόμῳ μετὰ ἐξαντλητικῆς ὑπομονῆς σχολιάζονται, ἐρμηνεύονται, συμπληροῦνται καὶ προβάλλονται τὰ ἐν τῷ πρώτῳ Τόμῳ ἐκτεθέντα, κατὰ τρόπον πράγματι ὑποδειγματικόν. Ἐπὶ ἑβδομήκοντα καὶ πλέον ἔτη ὁ σεβαστὸς Διδάσκαλος ἀφίερσεν ἑαυτὸν εἰς τὴν σπουδὴν τῆς τε κλασσικῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας, ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν τῆς Λατινικῆς. Τρεῖς δὲ γενεὰς νέων ἐδίδαξε καὶ ἐμόρφωσε διὰ τῆς ἐμπνεύσεως, ἀγάπης καὶ ἐπιδόσεως εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν φιλολογίαν καὶ τὴν Λατινικὴν γλῶσσαν καὶ Γραμματείαν. Ἄς εἶναι βέβαιος, ὅτι ὁ σπαρὴς ὑπ' αὐτοῦ σπῆρος λατινομαθείας, οὐδέποτε θὰ παύσῃ καλλιεργούμενος καὶ ἀναπτυσσόμενος, παρὰ τὴν φαινομενικὴν ἀναστολήν τῆς ἀρδεύσεώς του! Εἶναι τοῦτο ἀναγκαιότατον διὰ τοὺς Ἑλλήνας σπουδαστὰς καὶ διὰ τὴν κατανόησιν τῆς θαυμαστῆς πορείας τῆς κλασσικῆς Παιδείας — Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς — καὶ τὴν ἀναγνώρισιν καὶ ὀρθὴν ἀξιολόγησιν ταύτης, δι' ἣς ἐκαλλιεργήθη καὶ ἀνεπτύχθη ὁ Ἑλληνο - Ῥωμαϊκὸς καὶ Ἑλληνο - Χριστιανικὸς Πολιτισμὸς. Finis coronat opus!

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΙΟΝΗΣ

Θεοδώρου Β. Κωνσταντίνου, Θεολόγου, «'Εκκλησιαστής». Ποιητική απόδοσις, 'Αθήναι 1976 σ. 71.

1. 'Ο δόκιμος συγγραφεὺς καὶ ποιητὴς Θεόδ. Κωνσταντίνου διὰ τῆς ἀνά χειρὰς δημιουργικῆς του ποιητικῆς ἐμπνεύσεως, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ θεοπνεύστου ἔργου τῆς Π.Δ. «'Εκκλησιαστής», παρέσχε νέον δείγμα θρησκευτικῆς ἐξάρσεως καὶ ποιητικῆς ἐμπνεύσεως. Λέγω «ποιητικῆς ἐμπνεύσεως», διότι εἶναι τὸ ἔργον ἀπότοκον ἰδίας ἐμπνεύσεως, ἐπιστηριζομένης ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ κειμένου τοῦ σοφοῦ Σολομῶντος. Δὲν νομίζω ὅτι εὐσταθεῖ ὁ τίτλος «ποιητικὴ ἀπόδοσις», διότι τότε ἡ ποίησις δὲν θὰ ἦτο ἄλλο τι ἢ μετ-εσχηματισμένη ἔμμετρος ἀπόδοσις πεζοῦ λόγου. Οἱ ἐν τῷ Πανδιδακτηρίῳ τῆς Κων/πόλεως κατὰ τὴν Βυζαντινὴν περίοδον μαθηταί, ἐδίδασκοντο σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ μετὰ τῆς Γραμματικῆς, ἔμμετρον «σχεδο-γραφίαν» καὶ μάλιστα ἀπόδοσιν πεζοῦ λόγου εἰς ἔμμετρον καὶ τάνάπαλιν. 'Ἄλλ' ἡ τοιαύτη «ἀπόδοσις» ἀρχία ἔναντι τοῦ πρωτοτύπου. Καὶ πάντες οἱ ἐπιχειρήσαντες ν' ἀποδώσουν εἰς ἔμμετρον λόγον ἐν ἡ πλείονα τῶν ἱερῶν κειμένων τῆς 'Αγ. Γραφῆς, ἀπέτυχον ἐν τῇ οὐσίᾳ, ὅπως ἀποτυγχάνει καὶ πᾶς μεταφραστὴς ἀρχαίου κειμένου καὶ μάλιστα κλασσικοῦ.

2. 'Ἄλλ' ὁ κ. Κωνσταντίνου δὲν ἐπεδίωξεν ἀσφαλῶς ν' ἀποδώσῃ ἐν πληρότητι τὸ ἱερὸν κείμενον τοῦ «'Εκκλησιαστοῦ». "Ἦντλησεν ἰδέας καὶ διὰ τῆς ποιητικῆς του Μούσης, ἠδυνήθη νὰ συλλάβῃ ἔννοιαν καὶ ἀρχάς, ἐπιβαλλομένας ἀνωθεν εἰς τὸν ἄνθρωπον. Καταστήσας δι' ἑαυτὸν βίωμα τὰς ἀληθείας τοῦ «'Εκκλησιαστοῦ», ἐπεδίωξε καὶ ἐπέτυχε νὰ δημιουργήσῃ ἔργον «αὐτοφουῶς» ἐμπνεύσεως. Τῆς ἰδίας ὑφῆς καὶ συλλήψεως εἶναι καὶ τὰ ἔργα του: Οἱ Ψαλμοὶ τοῦ Δαυὶδ, οἱ Μακαρισμοί, ὁ 'Απόστολος Παῦλος, ἡ Γένεσις, ὁ Καλόγερος, ὁ Μωυσῆς, ὁ 'Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας, αἱ Πράξεις τῶν 'Αποστόλων, αἱ ἐπτὰ Καθολικαὶ 'Επιστολαὶ καὶ ἡ 'Αποκάλυψις τοῦ 'Ιωάννου. Εἰς πάντα τὰ ἔργα ταῦτα, ἐμφανίζεται ἡ ποιητικὴ δημιουργία τοῦ ἐξόχου στοχαστοῦ, ὅστις ἐπιζητεῖ, χωρὶς ν' ἀπομακρύνεται τῶν ἐννοιῶν τοῦ ἱεροῦ ἀγιογραφικοῦ κειμένου, νὰ ζωοποιῇ ἐπὶ μᾶλλον τὰ διδάγματα τοῦ θεοῦ λόγου, νὰ συγκεκριμενοποιῇ τὸ βαθύτερον μεταφυσικὸν νόημα αὐτοῦ καὶ δι' εὐστροφίας λόγου, νὰ προκαλῆ αἰσθηματὰ εὐλαβείας καὶ πόθου μετοχῆς εἰς ἀπόλαυσιν τῶν πνευματικῶν ἐκείνων ἀγαθῶν, ἅτινα ὑπόσχεται, διακηρύττει καὶ παραίνει ὁ θεὸς λόγος.

3. Λαμβάνω ἐκ τοῦ ἱεροῦ πρωτοτύπου κειμένου ὡς παράδειγμα τὸ κεφ. 4, στχ. 1-3:

κεφ. 4. στχ. 1 «Καὶ ἐπέστρεψα ἐγὼ καὶ εἶδον
σὺν πάσας τὰς συκοφαντίας
τὰς γινόμενας ὑπὸ τὸν ἥλιον·
καὶ ἰδοὺ δάκρυον τῶν συκοφαντουμένων,
καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς παρακαλῶν,

καὶ ἀπὸ χειρὸς συκοφαντούντων αὐτοὺς ἰσχύς,
καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς παρακαλῶν.

στχ. 2 καὶ ἐπήνεσα ἐγὼ σὺν τοὺς τεθνηκότας
τοὺς ἤδη ἀποθανόντας ὑπὲρ τοὺς ζῶντας,
ὅσοι αὐτοὶ ζῶσιν ἕως τοῦ νῦν·

στχ. 3 καὶ ἀγαθὸς ὑπὲρ τοὺς δύο τούτους
ὅστις οὐπω ἐγένετο.
ὅς οὐκ εἶδεν σὺν τὸ ποίημα τὸ πονηρὸν
τὸ πεπονημένον ὑπὸ τὸν ἥλιον.

'Ἰδοὺ καὶ ἡ «ἀπόδοσις» ὑπὸ τοῦ κ. Κωνσταντίνου:

«Καὶ ἐγύρισα καὶ ἐκύτταξα καὶ πάλι
ὑπὸ τὸν ἥλιο ὅλα εἶδα τὰ μαρτύρια
εἰς τὸν καλὸ ὁ κακὸς ὅπου ὑποβάλλει,
ὅσα ποτίζει αὐτὸν πικρὰ ποτήρια.

Τὰ δάκρυα ποὺ τὸν κάνουν οἱ μεγάλοι
δυνάσται εἶδα νὰ χύνη, καὶ σωτήρια
βοήθεια, χέρια κακούργα γὰ βγάλῃ
δὲν εἶδα ἀπ' αὐτόν, ἀνθρωπιᾶς τεκμήρια.

Καὶ τότε ἐκείνους ποὺ ἔχουσε πεθάνει
ἐγὼ ὅλους ἐμακάρισα, δὲν χάνει
οὐδεὶς οὐδὲν, καλλίτερα ἂν δὲν ζοῦνε.

Μά, ἀπὸ τοὺς δύο ὅσοι δὲν θὰ γεννηθοῦνε
πειδ κερδισμένοι, στὴν καρδιὰ τρυπάνι,
θωρώντας τὸ κακὸ, δὲν θὰ αἰσθανθοῦνε».

3. 'Ἡ διάκρισις πρωτοτύπου καὶ «ἀποδόσεως» εἶναι φανερά. 'Ἄλλ' ἡ πνοὴ τοῦ Θεολόγου ποιητοῦ ἐμφυσᾷ ζῶν καὶ χάριν, ὥστε ὁ ἀναγνώστης νὰ καρποῦται τὰ ὑψηλὰ διδάγματα τοῦ ἱεροῦ κειμένου μὲ τὴν προσιτὴν εὐγένειαν τοῦ ποιητοῦ, λαλοῦντος τὴν σύγχρονον γλῶσσαν, ἐπικαίρου ἐφαρμογῆς, μάλιστα δι' ἀποφυγῆς ἐκφοβιζουσῶν ἐκφράσεων τοῦ ἱεροῦ κειμένου. 'Ἡ λιτὴ ἐκφρασις τοῦ ποιητοῦ, ἡ εὐγενὴς διατύπωσις καὶ ἡ δημιουργικὴ ἱκανότης εἰς ἀπόδοσιν ὑψηλῶν νοημάτων, ἐκφραζομένων ὑπὸ τοῦ πρωτοτύπου κειμένου, εἶναι δείγμα τῆς εὐσεβοῦς διαθέσεως, ἐξ ἧς ἐκινήθη εἰς τὸ νέον του ποιητικὸν «δημιούργημα» ὁ ἄξιος Θεολόγος καὶ ποιητὴς Θεόδωρος Κωνσταντίνου.

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΟΝΗΣ

Κιμωλιακά. (Βιβλιοθήκη 'Αφεντακίου Κληροδοτήματος). 'Επιμελεῖα 'Ιωάννου Σπ. Ράμφου, πρωτοπρεσβυτέρου. Τόμ. Α' ('Εν 'Αθήναις 1970) σσ. 328. Τόμ. Β' (1972) σσ. 350. Τόμ. Γ' (1973) σσ. 377. Τόμ. Δ' (1974) σσ. 250+85 (Παράρτημα μὲ ἀγιολογικὰ μελετήματα τοῦ π. 'Ιωάν. Ράμφου). Τόμ. Ε' (1975) σσ. 356+105 (Παράρτημα, 'Αντων. Κ. Δανάση-'Αφεντάκη, Θεμελιώδη προβλήματα τῆς Παιδαγωγικῆς 'Επιστήμης). Τόμ. ΣΤ' (1976) σσ. 260 (+Παράρτημα Α': 'Αντων. Κ. Δα-

νάσση-Ἀφεντάκη, Προβλήματα τῆς ἱστορικῆς Παιδαγωγικῆς σσ. 67. — Παράρτημα Β': Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου, Ἀκολουθία τῆς εὐρέσεως ἐν Σύρῳ τῆς θαυματουργοῦ εἰκόνης τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ μυροβλήτου, σσ. 22).

1. Ἀποτελεῖ ὄντως ἄθλον, ἡ ἔκδοσις δαπάναις τοῦ Κληροδοτήματος Γεωργίου Οἰκονόμου Ν. Ἀφεντάκη, τῶν Κιμωλιακῶν. Τὸν ἄθλον τοῦτον ἐπετέλεσεν ἡ ἀκάματος προσπάθεια καὶ ὁ φιλόπατρις ζῆλος τοῦ ἐλλογιμωτάτου πρωτοπρεσβυτέρου πατρὸς Ἰωάννου Σπ. Ράμφου. Ὁ πατήρ Ράμφος εἶναι γνωστὸς ὡς συγγραφεὺς καὶ μάλιστα διὰ τὰς ἀγιολογικὰς του μελέτας. Ὁ πατήρ Ράμφος ἐπέτυχεν, οὐ μόνον νὰ τιμήσῃ τὸν οἶκον τοῦ Ἀφεντακείου Κληροδοτήματος, τὴν ἐνδοξὸν κυκλαδικὴν νῆσον Κίμωλον καὶ τὸ ὅλον συγκρότημα τῶν Κυκλαδικῶν νήσων· ἀλλ' ἄμα ἐπλούτισε τὸ ἱστορικὸν Ἔθνικὸν Ἀρχεῖον δι' ἐνὸς ἔργου μεγάλης ἀπὸ πολλῶν ἀποφθεων σπουδαιότητος, πλείστας ὅσας ἀφορμὰς παρέχοντος εἰς πάντα ἐπιστήμονα ἐρευνητὴν οὐ μόνον τῆς νήσου Κιμώλου, ἀλλὰ καὶ ὄλων τῶν Κυκλάδων νήσων καὶ τοῦ Αἰγαίου καθόλου πολιτισμοῦ, ὑπὸ τὰς ποικίλας τούτου ἱστορικο-πολιτιστικὰς ἐξελίξεις, ἀκόμη γλώσσης καὶ τέχνης. Διὰ τοῦτο καὶ τὸ μετὰ τὴν ἐπιμελείας ἀναληφθὲν καὶ πραγματοποιηθὲν ἐπίτευγμα ὑπὸ τοῦ πατρὸς Ράμφου, ἐχαρκτηρίσασα μὲν ὡς ἄθλον, ἄξιον παντὸς ἐπαίνου καὶ πράγματι ἀξιοθαύμαστον.

2. Τὸ ἔργον ἀνέλυσε καὶ ἔκρινεν ἀξιεπαίνως ὁ συνάδελφος κ. Δ. Β. Οἰκονομίδης (ἔρα: Ἐπετ. Ἐπ. Κυκλαδ. Μελετῶν τ. Η' (1969/70) σ. 674, τὸν Α' τόμον. Ἐν συνεχείᾳ ἀνέλυσε τοὺς ἐπομένους τόμους ἐν «Σιφναϊκῇ Φωνῇ» (Σ/βριος 1972, τ. Β'. Μάρτιος 1974, τ. Γ', Μάιος 1975, τ. Δ'. Ἰούλιος 1975, τ. Ε', ὡς καὶ τὸν τ. ΣΤ'). Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ λάβῃ γενικὴν εἰκόνα τοῦ πολυτίμου τούτου ἔργου, δύναται νὰ διεξέλθῃ τὰς βιβλιοκριτικὰς ἀναλύσεις ἐκάστου τόμου τοῦ Καθηγητοῦ κ. Δ. Β. Οἰκονομίδη. Ἡμεῖς θ' ἀρκεσθῶμεν εἰς τὴν ἀπλὴν καταγραφὴν τῶν κυριωτέρων θεμάτων ἐκ τοῦ Πίνακος τῶν Περιεχομένων, ἐξ ὧν καὶ μόνον θὰ δύναται πᾶς τις ν' ἀντιληφθῇ τὴν ἀξίαν καὶ σπουδαιότητα τοῦ ἔργου, κεχωρισμένως κατὰ τόμον!

Τόμος Α': Ὑπομνήματα περιγραφικὰ τῶν Κυκλάδων νήσων κατὰ μέρος. Κίμωλος, ὑπὸ Ἀντ. Μηλιαράκη καὶ Κίμωλος, ἱστορικαὶ ἐρευναι περὶ τῆς νήσου, ὑπὸ Ἰω. Κ. Βογιατζίδου. Ἀνέκδοτον Γλωσσάριον τῆς Κιμωλίας διαλέκτου.

Τόμος Β': Ν. Μ. Κοντολέοντος, Αἱ ἐπιγραφαὶ τῆς Κιμώλου. Γ. Κ. Σπυριδάκη, Λαογραφικὰ τῆς Κιμώλου. Τ. Α. Γριτσοπούλου, Περιπέτειαι Κιμωλιάτου αἰμαλώτου κατὰ τὸν Ἐνετο-τουρκικὸν πόλεμον τοῦ 1715. Χρυσ. Ι. Νεαμονιτάκη, Πῶς εἶδον τὴν Κίμωλον οἱ περιηγηταὶ κατὰ τὸν 15' καὶ 17' αἰ. Ἰω. Σ. Ράμφου, Κιμωλοὶ Κληρικοὶ εἰς τὸν ἱερὸν ἄ-

γῶνα τοῦ 1821. Γερασίμου Μικραγιαννανίτου, Ὑμνολογικὰ καὶ Συναξαριακὰ τῆς Κιμώλου καὶ τῶν πέριξ νήσων. Ἰω. Ράμφου, Τὰ χριστιανικὰ μνημεῖα τῆς Κιμώλου καὶ τῶν πέριξ νησίδων. Φωτ. Ν. Ζαφειροπούλου, Μία ἄγνωστος ἐπιγραφή τοῦ Κάστρου τῆς Κιμώλου. Παράρτημα: Ἰω. Ράμφου, — Κ. Ι. Παπαδοπούλου, Λαογραφικὰ καὶ ἀνέκδοτα τῆς Κιμώλου.

Τόμος Γ': Ν. Β. Τωμαδάκη, Ἡ Κίμωλος καὶ ἡ τοῦ Μεγάλου Ἀντωνίου Σαββατιανῶν Μονὴ ἐν Κρήτῃ. Βασ. Γ. Ἀτέση, Ἀρχιερεῖς Μήλου καὶ Κιμώλου. Φωτ. Ν. Ζαφειροπούλου, Περὶ τοῦ ἀρχαίου νεκροταφείου εἰς τὸν ὄρμον Λίμνης τῆς Κιμώλου. Στεφ. Δ. Ἡμέλλου, Λαογραφικαὶ εἰδήσεις ἐκ χω. τοῦ Κιμωλοῦ διδασκάλου Μάρκου Βεντούρη. Ἀντ. Φλ. Κατσοῦροῦ, Ἰησοῦται εἰς Κίμωλον. Ἐμμ. Ι. Καρπαθίου, Ἐκθεσις περὶ τῆς λατινικῆς Ἐκκλησίας Κιμώλου τοῦ ἔτους 1700 τοῦ Ἀντωνίου Ἰουστινιανοῦ. Σπ. Μαλακάτε, Χλωρίς Κιμώλου καὶ τῶν περὶ αὐτὴν νησίδων. Φιλαρ. Ἀπ. Βιτάλη, Ἡ ἐν Σίφνῳ ἱερὰ Μονὴ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου ἐπιτεκμημένη «Παναγία τοῦ Βουνοῦ». Ἰω. Ράμφου, Ὁ Δευτερεύων Σίφνου καὶ Σύμμεικτα Κιμωλιακὰ (παλαιὰ ἔγγραφα κλπ.).

Τόμος Δ': Ἰω. Ράμφου, Δικαιοπρακτικὰ ἔγγραφα ἐκ Κιμώλου (1692-1839). Νικ. Κεφαλληνιάδης, Χρονικὸν τῶν κατὰ τῆς Κιμώλου πειρατικῶν ἐπιδρομῶν κατὰ τὸν 17-19 αἰ. Ἀθ. Θ. Φωτοπούλου, Τὸ Ἀρχεῖον τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου Κιμώλου (1834/99. Heury Hauttecoeur, Ἡ νῆσος Κίμωλος (μετάφρασις Ἑλένης Ν. Δαλαμπίρα). Ζαφειρ. Δ. Γαβαλά, Καταστροφή Φολεγάνδρου τῷ 1715 ὑπὸ Ὀθωμανοῦ ἀρχιναύαρχου. Παράρτημα: Ἰω. Ράμφου, Ἀγιολογικὰ μελετήματα.

Τόμος Ε': Τάσου Ἀθ. Γριτσοπούλου, Εἰδήσεις προξένων ξένων κρατῶν περὶ Κιμώλου καὶ Κιμωλιῶν. Β. J. Slot, Καθολικαὶ ἐκκλησίαι Κιμώλου καὶ τῶν πέριξ νήσων (1660-1893). Ἀντ. Φλ. Κατσοῦροῦ, Τοπωνύμια Κιμώλου καὶ Ἡπολήβου. Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου, Συναξάριον τῆς Παναγίας «Ἐπταπόστου» Κιμώλου. Βασίλειου Γ. Ἀτέση, Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Μήλου καὶ Κιμώλου Νεόφυτος (1701-13). Φιλάρτου Ἀπ. Βιτάλη, Ὁ Σίφνιος μητροπολίτης Βελιγραδίου-Σερβίας Ἀνθιμος. — Παράρτημα: Ἀντ. Κ. Δανάσση-Ἀφεντάκη, Θεμελιώδη προβλήματα τῆς παιδαγωγικῆς ἐπιστήμης.

Τόμος ΣΤ': Τάσου Ἀθ. Γριτσοπούλου, Ἐξ ἀνέκδοτα ἔγγραφα περὶ τῆς οἰκογενείας Μπρέστ. C. S. Sonnini, Ταξίδιον εἰς Ἑλλάδα καὶ Τουρκίαν. Β. J. Slot, «Οὐνῖται» τῆς Μήλου καὶ τῆς Κιμώλου κατὰ τὸν 17 αἰ. Χάρτης Κιμώλου. Ἀθ. Θ. Φωτοπούλου, Σύμμεικτα Κιμωλιακὰ. — Παράρτημα Α': Ἀντ. Κ. Δανάσση-Ἀφεντάκη, Προβλήματα τῆς ἱστορικῆς παιδαγωγικῆς. Παράρτημα Β': Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου, Ἀκολουθία τῆς εὐρέσεως ἐν Σύρῳ τῆς θαυματουργοῦ εἰκόνης τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου.

3. Ἐκ τῆς δοθείσης περιγραφικῆς εἰκόνας τοῦ πολυτόμου ἔργου, γίνεται φανερόν, ὅτι ποικίλα θέματα πολλῶν ἐπιστημονικῶν κλάδων ἐλκύουν τὸ ἐ.διαφέρειον. Οὕτως ἀναπτύσσονται ὑπὸ τῶν εἰδικῶν ἐπιστημῶν καὶ συντακτῶν τῶν ἄρθρων τῶν «Κιμωλιακῶν» θέματα ἱστορικά, ἀρχαιολογικά, ἐπιγραφικά, λαογραφικά, ἐκκλησιαστικο-ἱστορικά, προσωπογραφικά, μνημειακά, ὑμολογικά καὶ συναξαριακά, παιδαγωγικά, κ.π.ἄ. Οἱ γράφοντες εἶναι δόκιμοι ἐπιστήμονες. Ἡ ὅλη δὲ σύνθεσις τοῦ ἔργου ὀφείλεται εἰς τὴν ἀκάματον ἐπιμέλειαν, τὸν ζῆλον καὶ τὴν φιλοπάτριδα ἐφesus τοῦ Κιμωλίου πρωτοπρεσβυτέρου πατρὸς Ἰωάννου Ράμφοῦ, ὅστις ἐπεδίωξε καὶ ἐπέτυχε νὰ συγκεντρώσῃ παλαιὰ τε καὶ νέα ἀρθρογραφία περὶ Κιμῶλου καὶ τῶν πέριξ νήσων, ἵνα προβάλῃ τὴν ἐξελικτικὴν καὶ πολιτιστικὴν πορείαν τῆς φιλάτης αὐτοῦ πατρίδος εἰς πάντα ἐρευνητὴν τῆς ἱστορίας τῶν Κυκλάδων.

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΟΝΗΣ

Ἰωάννου Κ. Παπαζαχαρίου. Αἱ ἐπιπτώσεις τοῦ ἠθικοῦ χάους ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς Νεότητος. Προώθησις τοῦ θεσμοῦ τοῦ Δικαστηρίου ἀνηλίκων. (Διάλεξις ἐν τῷ Φιλ. Σουλ. «Δαναοῦ» Ἀργους κατὰ τὴν 12 Ἰαν. 1975). Ἀθήναι 1975, σ. 36.

1. Ὁ συνάδελφος Ἰωάννης Κ. Παπαζαχαρίου γνωστός καὶ ἐξ ἄλλων πολλῶν ἐπιστημονικῶν μελετῶν του, ἀναφερομένων εἰς τὸν σπουδαῖον κλάδον τῆς «Ἑγκληματολογίας», ὃν ἐπὶ δεκαετίας ἐδίδασκεν ἀπὸ τῆς πανεπιστημιακῆς καθέδρας, διαπραγματεύεται, ὡς ἐμπειρος γνώστης, τὸν θεσμὸν τῶν Δικαστηρίων τῶν ἀνηλίκων καὶ τὴν ἀναγκαιότητα αὐτοῦ τὴν σήμερον ἡμέραν, καθ' ἣν ζῶμεν τὸ δρᾶμα τῆς εἰς παγκόσμιον κλίμακα «ἠθικῆς τραγωδίας» μετὰ τῶν ὀλεθριωτάτων συνεπειῶν τῆς ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς Νεότητος. Μὲ γλαφυρότητα, ἀλλὰ καὶ μὲ ἐκδηλον ἀπαισιοδοξίαν ἀντικρύζει ὁ σ. τὸ κατάντημα καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Νεότητος τῆς σήμερον. Οὐχὶ ἀδικαιολογητῶς. Ἐκθέτει συνάμα τὰς ἀντιδράσεις τῆς Νεότητος πρὸς τὸ ἠθικὸν χάος τῆς ἐποχῆς μας καὶ ὑποδεικνύει ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὰ μέτρα ἀντιστάσεως πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς Νεανικῆς ἠθικῆς τραγωδίας· ἐπίσης συνιστᾷ τὴν ἴδρυσιν Δικαστηρίων ἀνηλίκων, ὡς ἀνασταλτικῶν μέσων συγκρατήσεως τῆς ἐκτρεπομένης Νεότητος, μάλιστα πλαισιουμένων ὑπὸ εἰδικῶς μορφουμένων Δικαστῶν ἀνηλίκων· ὡς συνεργάτας δὲ τῶν Δικαστῶν τούτων συνιστᾷ τὴν καθιέρωσιν Σώματος Ἐπιμελητῶν καὶ Ἐπιμελητριῶν, καὶ τέλος εἰδικῶν Ἀστυνομικῶν Σώμα ἀνηλίκων.

2. Ὁ ἐξάιρετος ἐκπρόσωπος τῆς Ἑγκληματολογικῆς Ἐπιστήμης ἐκφράζει ἐν τῇ εὐσυνόπτῳ Διαλέξει του, ὡς ψυχαναλυτῆς τῆς Νεότητος, τὴν ἀνησυχίαν του διὰ τὸ μέλλον τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος. Λέγει:

«Δὲν μᾶς ἠσυχάζει, ἀλλὰ ἴσα-ἴσα μεγαλώνει τὴν ἀνησυχίαν ἡ ἀπόλυτος ἀδιοφορία διὰ τὰς μολύνσεις τοῦ ἠθικοῦ καὶ ἀξιολογικοῦ πνευματικοῦ περιβάλλοντος μέσα σὲ μιὰ ἐποχῆ, ποῦ ὁ Ἑλληνοχριστιανικός Πολιτισμός, μὲ τὶς αἰωνιότητες του ἄξίες κατακυλιᾷ». Ὁρθὸν τὸ συμπέρασμα, ἀλλὰ ὑπὲρ τὸ δέον καθ' ὑπερβολὴν διατυπούμενον καὶ ἐν ἐμφατικῇ ἀπαισιοδοξίᾳ, ἥτις ὅμως οὐδέποτε πρέπει νὰ καταλαμβάνῃ τὸν ἄνθρωπον, μάλιστα προκειμένου περὶ «ἀξιών», τὰς ὁποίας οἱ αἰῶνες ἐσεβάσθησαν καὶ οὐδεμία καιρικὴ ἀναταραχὴ δύναται ἢ θὰ δυνηθῇ ποτὲ νὰ ἀνατρέψῃ. Ἀκριβῶς, διότι αἱ ἀμετακίνητοι ἀξίαι τοῦ «Ἑλληνοχριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ» εἶναι αἰώνια!

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΟΝΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἐρὰ Μητρόπολις Φωκίδος

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει: 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν», 2) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 346)1976 «περὶ πληρώσεως Ἐφημεριακῶν τινῶν θέσεων καὶ συστάσεως Εἰδικῶν Σχολῶν Ἱερατικῆς Μορφώσεως» καὶ 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 3154) 26.6.1976 ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «περὶ ἰδρύσεως Εἰδικῶν Σχολῶν Ἱερατικῆς Μορφώσεως», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μῆνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν κενῶν Ἐφημεριακῶν θέσεων τῶν Ἱερῶν ναῶν 1) Ἀγίου Βασιλείου — Ἀμυγδαλέας, 2) Κοιμηθῆσεως τῆς Θεοτόκου Βραΐλας, 3) Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου Σεργούλας, 4) Ἀγίου Γεωργίου Κοιναίου, 5) Ἀγίου Νικολάου Ἀλποχωρίου καὶ 6) Ἀγίου Παντελεήμονος Μπράλλου τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἐν Ἀμφίσσῃ τῇ 28ῃ Μαρτίου 1977

† ὁ Φωκίδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἐρὰ Μητρόπολις Χαλκίδος

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει: 1) τὸ ὑπ' ἀριθ. 1398)73 Ν.Δ. «περὶ συστάσεως ὀργανικῶν θέσεων Διακόνων κ.λ.π.», 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 404)74 ἀπόφασιν ἡμῶν «περὶ κατανομῆς τῶν ὀργανικῶν θέσεων Διακόνων», 3) τὸν ὑπ' ἀριθ. 2 Κανονισμὸν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ἱ. Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν» καὶ προκειμένου νὰ προσβῶμεν εἰς τὴν ἀνακλήρυσιν ὑποψηφίων πρὸς πληρῶσιν τῶν κενῶν ὀργανικῶν θέσεων Ἱεροδιακόνων τῶν Ἐνοριακῶν Ναῶν: 1) Ἐδαγγ. Θεοτόκου Ἀμαρῆνου, 2) Ἀγ. Ἰωάννου Θεολόγου Μαντουδίου, 3) Ἀγ. Ἀθανασίου Ἰστιαίας, 4) Τριῶν Ἱεραρχῶν Σκιαθοῦ, 5) Ἀγ. Ἀποστόλων Ν. Ἀρτάκης καὶ 6) Κοιμ. Θεοτόκου Βασιλικῆς, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν Νόμων ὀριζόμενα, ὅπως ἐντὸς μῆνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ κανονικά καὶ νόμιμα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Χαλκίδι τῇ 31ῃ Μαρτίου 1977

† ὁ Χαλκίδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 33 παρ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2) 69 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱ. Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ἵνα καταλάβουν τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν - ὀργανικὴν θέσιν τακτικῶς ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εἰς. Θεοτόκου Φύλλων—Χαλκίδος, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Χαλκίδι τῆ 31ῃ Μαρτίου 1977

† ὁ Χαλκίδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ἄρτης

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 33 παράγρ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2) 69 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «περὶ Ἐφημεριῶν», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας εἰς τὸ Δελτίον «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλλωσιν εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Ἄρτης τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα δικαιολογητικὰ πρὸς κατάληψιν τῆς χηρευούσης θέσεως Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ἑνοριακοῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Θεοωριάνων.

Ἐν Ἄρτῃ τῆ 5ῃ Ἀπριλίου 1977

† ὁ Ἄρτης ΠΝΑΤΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Κίτρους

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 33 καὶ 34 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2) 1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν» καὶ προκειμένου, ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν πληρῶσιν ἀνὰ μιᾶς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τῶν κάτωθι Ἱερῶν Ναῶν 1) Ἁγίας Εἰρήνης ἐν Χράνῃ, 2) Ἁγίου Δημητρίου ἐν Νεοκαισαρείᾳ καὶ 3) Ἁγίου Νικολάου ἐν Γανοχώρᾳ, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας ἐν τῷ Δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ.

Ἐν Κατερίνῃ τῆ 5ῃ Ἀπριλίου 1977

† ὁ Κίτρους ΒΑΡΝΑΒΑΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Διορθοδόξου Κέντρου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπευθύνει θερμὴν ἐκκλησίαν εἰς τὸν πνευματικὸν κόσμον, ὅπως ἔλθῃ ἀρωγὸς εἰς τὸν ἐξοπλισμὸν τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Κέντρου διὰ τῆς ἀποστολῆς παντὸς εἶδους συγγράμματος ἀναφερομένου εἰς τὴν Θεολογίαν καὶ γενικώτερον εἰς τὸ ἀντικείμενον μελέτης πασῶν τῶν θεωρητικῶν ἐπιστημῶν.

Διεύθυνσις: Διορθόδοξον Κέντρον Ἐκκλησίας Ἑλλάδος
Ἱασιῶ 1 Ἀθήναι (τ. τ. 140).

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Νικαίας ΓΕΩΡΓΙΟΣ

† Ὁ Περιστερίου ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΟΝΗΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Α) Ἐσωτερικοῦ: Δραχμαὶ 300 ἐτησίως.

Β) Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 12 ἐτησίως.

Τιμὴ ἑκάστου τεύχους μετὰ τοῦ «ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ»
δρχ. 15.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐόρτια Γράμματα.

Πασχάλιος Ποιμαντορικὴ Ἐγκύκλιος.

Κωνστ. Γ. Μπόνῃ, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἡ Νίκη.

Μητροπ. Περιστερίου Ἀλεξάνδρου, Ἡ Α'. Προσνοδικὴ Διάσκεψις.

Μητροπ. Σουηδίας Παύλου, Ὁρησκευτικὸν Διαζύγιον καὶ Πνευματικὴ λύσις τοῦ γάμου ἐν τῇ ἀλοδαπῇ.

Μητροπ. Ταλαντίου Ἀμβροσίου, Αἱ ἐνέργειαι τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ Χιλιεστικοῦ Προβλήματος.

Παρατηρήσεων στήλῃ.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Βιβλιοκρισίαι.

Παράρτημα.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ Ἀθήναι, Ἱασιῶ 1 — Τηλ. 710.7

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Ἰωάννης Μιχαήλ. Ἀναστασάκη 3, Ζωγράφου. Τηλ. 787.978.